

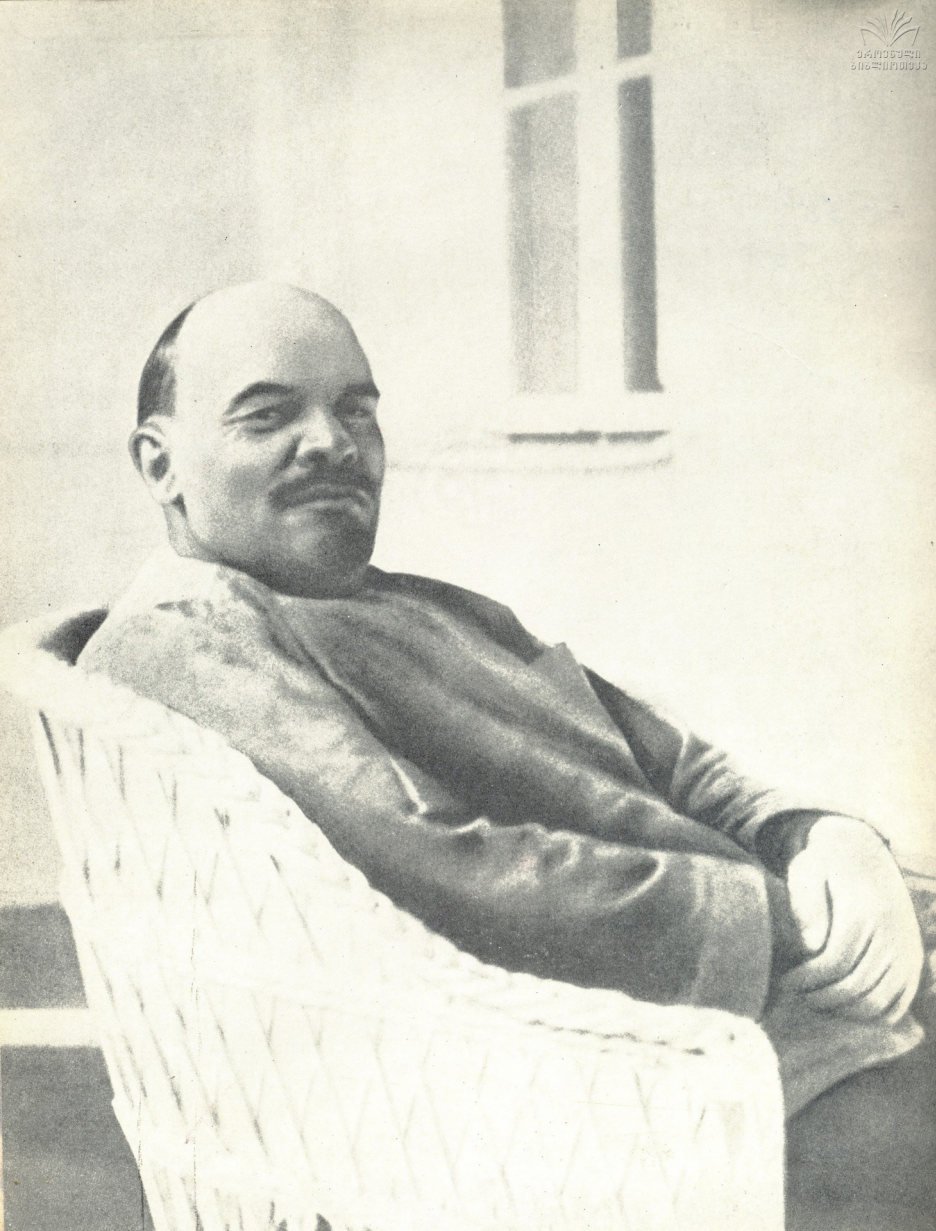
© 1969
All Rights Reserved

F 558
1969

თავმოვლა
№ 10-1969 წ.

თავმოვლა

მეცნიერული მნიშვნელობის ლენინიანი

პ. ი. ლენინის
დაბადების
100
წლისთავისათვის

F3306

ახლოდება მშრომელი კაცობრიობის ბრძენ ბელადის ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავი. ამ ღირსშესანიშნავი თარიღისათვის დიდი შრომითი და შემოქმედებითი აღზაღობით ემზადება მთელი საბჭოთა ხალხი, პოპრულული კაცობრიობა.

იუმბილესათვის მზადებას მივლენა საქართველოს მწერალთა კავშირის პლენუმის, რომელიც ამ ცოტა ხნის წინათ გაიმართა. ქართველი მწერლები შეიკრიბნენ, რათა ეთქვათ, თუ რას აკეთებს თითოეული მათგანი, რით ხვდება დიად თარიღს. პლენუმში შესავალი სიტყვით ვახსნა საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის პირველმა მდივანმა გრ. ახაშიძემ. მოხსენება — „ვ. ი. ლენინის იდეური მემკვიდრეობა და ქართული მწერლობის განვითარების თანამედროვე პირობებში“ — გააკეთა საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის მდივანმა, კრიტიკოსმა ბ. ულენბმა. ტრიბუნაზე ერთმანეთს ცვლიდნენ მწერლები, შემოქმედებითი ორგანიზაციისა და გამომცემლობათა ხელმძღვანელი მუშაკები.

ლენინის სახელთან, მისი პარტიის სახელთანა დაკავშირებული ის შემოქმედებითი აღზაღობა, რითაც ხანგა ჩვენი ლიტერატურული ცხოვრება. მართალია, ლენინი საქართველოში არ ყოფილა, მაგრამ დაბეჭდილობით შეიძლება ითქვას, რომ საბჭოთა სტალინის დღეების დაწყების პირველი დღეებიდანვე მათთან იყო მთელი საქართველო. ქართველი ინტელიგენციის მოწინავე ნაწილი ოქტომბრის რევოლუციამდეც ცდილობდა ახლოს ყოფილიყო ლენინთან, ცდილობდა კავშირი დაეწყარებინა მასთან გადასახლებაში თუ საზღვარგარეთ, ცდილობდა შეხედროდა და მოესმინა მისთვის დეო

ქაიელი, გერონტი ქიქოძე, დავით სულიაშვილი, პაოლო იაშვილი ჯერ კიდევ გუშინ იყვნენ ჩვენთან, ჯერ კიდევ გუშინ გვეყვებოდნენ ლენინის მოხსენებებით გამოწვეულ შთაბეჭდილებებზე. მრავალი ფაქტი არსებობს იმისა, თუ როგორ ინტერესს იჩენდა რევოლუციის ბელადი საქართველოსადმი. იგი ყოველთვის იყო რევოლუციური საქართველოს საქმის კურსში, სათუთად უღებოდდა მის საქობს, როგორც პოეტმა კარლო კალაძემ აღნიშნა პლენუმზე გამოსვლისას, თავის დროზე თვით მსცოვანმა აკაცი წერეთელმაც იგრძნო, რომ მოვიდა საქართველოს გაღამრჩენელი სხვა მლასი, რომ რუსეთის ცარაზისაგან ისევ რუსეთის პროლეტარიატის დახმარებით იხსნის თავს საქართველო. აკაცი თარგმნა იმ წლებში „ინტერნაციონალი“, და ეს მხოლოდ ლიტერატურული ფაქტი არ იყო იმ წლებში ისმოდა იროდიონ ცელოშვილის „შეგობრებო, წინ, წინ გასწიო!“ იმ წლებში მოიტანა გალუკიონმა ლექსის გადარჩენის სიმღერა, იმ წლებში აღიმართა ტრიბუნად გიორგი ქუჩიშვილი, ჩვენ მემკვიდრეობად მივიღეთ ეს მაღალი მწერლობა, ტრადიციის ამ დიად გზაზე.

ამიტომ ვახსენებთ ის უდიდესი პასუხისმგებლობა, რომლითაც უღებება დიად თარიღის ყველა ქართულ მწერლობაში — დაწვეული შთაგონებული შემოქმედითი და გათავებული ასოთამწყობით. გამომცემლობა „მერანი“ კარგ საჩუქრად უშვადებს ქართველ მკითხველს: საიუმბილეს გამოცემის შესანიშნავად დასტარბრებული კრებულის, სადაც ასამდე ქართველი ავტორის ლექსი თუ პოეტთა შტაწალი. აქვეა დაბეჭდილი ბრწყინვალე ხალხური ლექსები, მიძ-

დღევლი მშრომელი კაცობრიობის ბელად-სამი.

იგივე გამოცემლობა რუსულ ენაზე ბეჭდავს მეორე კრებულს. აქ დასტამბება ქართული მწერლებისა და რევოლუციონერების მოკლეები ლენინზე მოთხოვნები, რომლებიც ლენინის შთაგინებით შეიქმნა, წერლები, რომლებიც ეცხება ლენინის სახეს ქართულ თეატრში, ქართულ კინოში. კრებულში ქვეყნდება ქართული მხატვრებისა და მოქანდაკების მიერ ლენინის თემაზე შექმნილი ნაწარმოებები.

25 დასახელების წიგნი, 800 თაბახი, 100.000 ცენტმარტი, მიძღვნილი ამ დღადი თარიღისამდე, აი გეგმა, რომლის შესრულებისათვის იწვევის საქართველოს ბეჭდვის სისტემის კომიტეტი. ეს გეგმა ითვალისწინებს დიდი ბეჭდვის ცალკეული ნაწარმოების გამოცემა და შის სახელთან დაკავშირებულ უმაჩაჲ საკითხს. გამოცემა-დება ლენინის წირობები ლიტერატურული, ხელოვნებაზე. გამოცემლობები — „საბჭო-სა საქართველო“ და „საჯალღი“ მთელი ძალების მოხილვისათი მუშაობენ, რათა მკითხველს განსაკუთრებულ სასურვად გაეწეზნოს ეს წიგნები.

დიდ როლს შეასრულებს საიუბილეო მუადებაში კონსერვის, რომელიც საქართველოს მწერალთა კავშირმა და ბეჭდვის სისტემის კომიტეტმა გამოაცხადეს ლენინის დაბადების 100 წლისთავთან და საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 50 წლისთავთან დაკავშირებით საუფეთხის მხატვრულ ნაწარმოებზე. რაგორც ცნობილია, მოსკოვში ეწყობა საერთაშორისო ხასიათის გრანდიოზული გამოფენა, სადაც საქართველო უნდა წარსდეს ორი უკანასკნელი წლის მიძღვნილ გამოცემული საუფეთხის ნაწარმი. კომიტეტს განსაკუთრებული აქება, ამ დიდ ფორუმზე 250-მდე დასახელების ორიგინალური და თარგმნილი მხატვრული, პოლიტიკური თუ სამეცნიერო ხასიათის წიგნი გაგზავნოს.

პლანეტზე ბევრი რამ ითქვა ფურანლები — „მშაობისა“ და „ციხისის“ ტეშაობის, მომავლის გეგმების შესახებ საიუბილეო სამაშაობის პერიოდში, ამ ფურანლები საფრუტეზე სისტემატურად იბეჭდება ლენინისათვის დაკავშირებულ მასალებში, შეიქმნა საკლავოლი განყოფილებები, რუბრიკები. ფურანლების მუშაუები და სარედაქციო კოლეკიები დიდი დაკვირვებითა და პასუხისმგებლობით არჩევენ და აქვეყნებენ მრავალფეროვანი ხასიათის მასალებს.

— ლენინიანა ამოუწურავი თემაა, — განაცხადა ფურანლ „ციხისის“ რედაქტორმა, პეტემა ქანსულ ჩარკვიანმა, — თანამედროვეობაზე ნიჭურად დაწერილი ყოველი ნაწარმოები ბრყინინაუდელ პასუხობს ამ თემას.

ჩვენი ვალა ვიცხოვროთ და ვიზრომოთ ლენინურად, ვაკუფრობილებო შის მერე ვიდრეკობას და ყოველიოვის, ყოველ საქმეში, ყოველ ნაწარმოებში გავატაროთ ლენინური ხაზი — კომუნისტური ხაზი!

საქართველო საბჭოთა საინჟინერო-ტექნიკური სკოლა

იმ დღეს სეტყვის საწინააღმდეგო დანადგარებს — „ალანასა“ და „არტურს“ ცდიდნენ ვერჯანის რაიონის სოფელ ზიარში.

ცხოვრებულსა ვერ ფრავდა ილია ჩაჩავა — თბილისის 26 კომისიის სახელობის მანქანათმშენებელი ქარხნის საბარათ-ექსპერიმენტული სააქტროს უფროსი. პირველი დიდი გამოცდა წარმატებით ჩააბარა მათი ქარხნის პირშიმამ. ამ სიხარულს იზიარებდა საქართველოს გეოფიზიკის ინსტიტუტის განყოფილების გამგე, ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი ამირან ქარტი-პატიე.

...ამერიდან „ალანასა“ და „არტურს“ დიდი შეღავათი უნდა მოეტანა მშრომელი კაცისათვის.

მამინ დაბეჭდულ საომარ მანქანებს თუ მანვლით ქარხნის ეჭოში. პაწია სახელობის ნივთები დაღვებს ათენებდნენ ზენელები, რომ რეკორდე შეეცუთებინათ მანქანები და ისევე ფორნისტევე გაეგზავნათ.

მერე მწყობრად გამოსული სასოფლო-სამეურნეო იარაღები: ელტეკატორები, ფოტეხები და გუნებები გაჩნდა საამქროებში.

შემდეგ კი ტეაარჩელის მაღაროებისათვის ვაგონებები, რკინიგზისათვის საჭირო ამწეები და ფაბრიკებისათვის აბრეშუმსაქსივი დაგები დამზადეს. მამინ მთელ საბჭოთა კავშირში პირველად აქ ათვისეს ამ ტიპის დანადგარი. აბრეშუმსაქსივი დაზუბეს მამნველ მამასისხლად იმენდნენ იტალიაში. ქართულმა მანქანათმშენებლებმა თურქეთსაც გაუშოდეს დაზმარების ხელი და თიანიით პროდუქცია მათაც გაუგზავნეს.

პირველ ნაბიჯს წარმატებები მოკვდა მერე მინეგრეთთან ევლახის ხილს მშენებლობაში მიიღეს მონაწილეობა. ახლაც ნახათ იქ ამ ქარხნის რკინის კონსტრუქციებს.

საკმაოდ დიდი და მწელად საჯალი გზა განკუთნა ნახავარი საუკუნის მანქანო-ლილის 26 კომისიის სახელობის მანქანათმშენებელმა ქარხანამ.

სამველოდ საქართველოდან იწყება წარმოება. აქ ჩამოსხმება ბრინჯისა, ალუმინის, თუჯის დეტალები, აქ ტეოფრავენ და ლენინი ვენ მათ.

ვატაკევის მხარდამხარ შრომობს თმარ ბესიასოელი — ავტომატური ურის დამრტეხელი. იგი მუშა-ახალგაზრდობის სკოლას ამარავებს და ცხოვრებისეულ გამოცდილებას იძენს.

ნოდარ გვეგვეთ მრავალ ვაგონებზედ ლითონს უმარკვებს დაზგაზე და თმარცვ სახეურის ეწყვა ქვევით. 350-კოლოგამიანი ურო ეწყება და ციკლოთი სუცლის ზორმას ცეცხლისფერ მასას.

ინერჯიტი-ტექნოლოგი ევეგინა შევლივ უტრადლებით აღდენებს მათ თვალს და რადიაცია ინოშავს უბის წიწვნში... ვინ იცის, იქნებ რიამე სანტერესო დეტალს მიავინეკლის გზეთის რედაქტორმა და მანქანათმშენებლის“ მირიკა ნიშერში ახალი ჩანახატი ან წარკვევი განხლ...

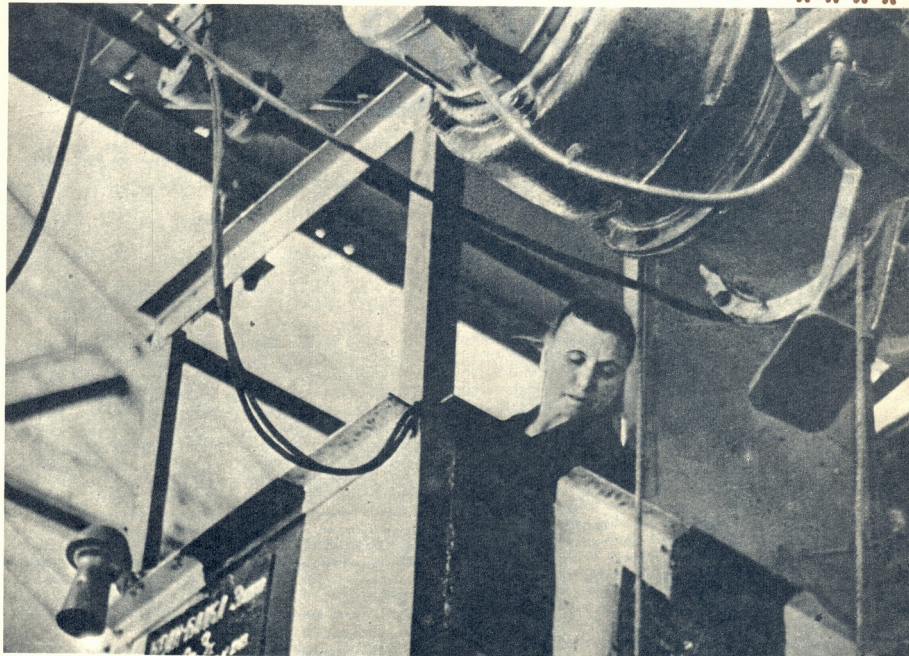
სამაქროში ყველა პროცესი მექანიზებულია. წარმოების წარსლად განაირობა ქალთა აბტორი მონაწილეობა ქარხნის პროდუქციის გამოცემაში. შარშან ქარხანამ 2 მილიონ 976 ათასი მანეთის პროდუქცია მისცა საბჭოთაოს და ამში ქალების წილოცაა.

სამწყობო სამაქროში ძლივს აღდიან მექანიკური სამაქროდან მოსულ დეტალების აწყობას. მანქანების აწყობაში დედა და ლაქს ასწორებენ 16 ბრავიდის წუნეები.

მანქანა „VII-20“-ის გამოშვება ახლახანს ათვისეს... ეს მანქანა ოსტრატრად ავლის უფრძნის მტეკანის მარცვებს, რის გამოც მალედება ვინის ხარხისი. თუ მისი წინამორბედი საათში მხოლოდ 10 ტონა უტრ-

ტექნიკური განყოფილების ინჟინრები: ქულიტა საფარანი, ალექსანდრა აღბერზონი, მედეა რაზმაძე, ნაზი ქეია, მედეა მგელაძე.

ოლია გვილია აწეზე.

ქმს ამუშავებდა, ახალი მანქანის წარმადობა 20 ტონის აწევის...

აქ ოთხი ბრიგადა შრომობს და ოთხივე კომუნისტური. კომუნისტური შრომის სახელს ატარებს თვით საიარალო-ექსპერიმენტული საამქრო. აქ შუადღება ყოველი მანქანის ნიმუში. აქ შეაქვთ ნახაზებში საჭირო ცვლილებები... აქ აბარებს თითოეული დანადგარი პირველ გამოცდას და ამის შემდეგ გადის დღის სინათლეზე. ყურადღებით ჩაყურებს ნახაზს ლენინის ორდენისანი ზეინკალი, კომუნისტური შრომის ბრიგადის ბრიგადიერი, რესპუბლიკის დამსახურებელი რაკიონალიზატორი სერგო ჩაბიძე. შარშან ქარხანაში 40 ავტორისაგან შეტული 85 რაკიონალიზატორული წინადადებებიდან 52 დაინერგა, რაშიც 21 ათასი მანეთის ეკონომია მისცა წარმოებას. მამაკაცებს ქალბებიც არ ჩამორჩებიან.

ევმეტერი იყო ინჟინერ-ტექნოლოგის აღმკვლავი ლიბერონის წინადადებაც. წარმოებაში 35 ინჟინერ-ტექნოლოგი ქალი იღწვის, ისინი ყოველთვის ეძიებენ ახალს. მათი კარგი ქალებითაა ის, რომ ქარხანაში, ავტო ჩაბდენი წელოა, რეკლამაცია არ მოსულა.

სად არ იცნობენ მათ პროლეტციას — ლიტვას და ლატვიში, მოლდავეთსა და უკრაინაში, უზბეკეთში, შორეულ აღმოსავლეთში, თურქეთში... ბულგარეთში კარგა ხანია გაიგზავნა სეტყვის საწინააღმდეგო დანადგარები და მათ წესსაც მიაწვდიან. ყოველვარ გამოცდას გაუძღვს ცენტრი-დანულმა და ღერძულმა კლერტგამცლელმა მანქანებმა, ბოთლების დამზადებაში ავტო-მატებმა, რძის მათარის სარეცხმა და კონი-აის სპირტის გაღასამუშავებელმა მანქანებმა, სეტყვის საწინააღმდეგო დანადგარებმა — „აღაზანმა“ და „ღრუბულმა“.

თხუთმეტე მეტი სახეობის მანქანა-დანადგარს უშვებს თბილისის 26 კომპარტის სახეობის მანქანათმშენებელი ქარხანა. ყოველდღიურად სრულყოფენ ტექნიკასა და ტექნოლოგიას. დღითიღვ უშობენ დეზა თითოეული მანქანის წარმადობა. მეორე ტიპის რძის მათარის სარეცხი დანადგარი ახლა უკვე საათში ექვსი ათას ბოთლს აწარმოებს, ნაცვლად სამი ათასისა... სუვენირებზეც ზრუნავს ქარხნის კოლექტივი. ცდილობს ღამაში, გამძლე და პრაქტიკული იყოს საწერი მაგიდის კომპლექტი თუ საშაზარეულო თაროები. წელს ქარხანამ 3 მილიონ 300 ათასი მანეთის პროდუქცია უნდა გამოუშვას. ზეთწილების ბოლოსათვის, 1969 წელთან შედარებით, 48 პროცენტით გაიზარდება საერთო პროდუქციის გამოშვების რაოდენობა, ეს იქნება ქარხნის კოლექტივის საჩუქარი დიდი ზელოდის თუბილესთვის.

ნ ე ს ტ ო გ ი

მ ო მ ხ რ ო ბ ა

შმატყარი ლ. შენგელია

სტელა, თილისის ბული ისტის. ვითომაც სიხის უნახავი ქალაქე-ლები ვიწვიებენ, წყლით იქუბიანან და ოფლად იღვრებიან. მართალია, ზოგმა უკვე ზღას მიაშურა, ზოგმა — მისი, მაგრამ, ყველა ერთად ხომ ვერ წავა ქალაქიდან?

მარტო ქალაქში დარჩენილ ბიჭებს არ ადარლებთ სიციხე, ადარ-ლებთ კი არადა, ეგ უხარიათ, აბა, თუ უხარიათ. ეს „თბილისის ზღვაო“, ეს ლისის და კუს ტბაო და თვით მტკვარი ერთიანად აქვლებზედაა აქეთ. მართალია თილისის ხიდიდან ისე ხტებიან ეს ქინკები, თვითონ ტატარსაც შეშურდებოდა მათი თავგანწირვას!

დროდღობი გამკვლეული ჩერდებიან, პაპანაქებასაც აღარაფრად აგებენ და ღამილით შეცქერაინან კინკა ბიჭების ხტუნაობას. ბიჭები მაშინ უფრო უშატებენ ვიღაც-ხილის. ვისაც ცოტა ეშინია, თავით ვერ შედგას გაღატაკობის. ზოგს სულაც უხერხულად, მუცლით აგდებს ტყაბანი წყალში და მუცლის კანი საშინლად ეწვის. მაგრამ ბიჭი რის ბიჭია — ისტებისარ არ იტყვას, თავს წამით წყალში აქვფის, რათა მოწოდული ცრებლები დამალოს, მერე გამარჯვებული სახით ზეგით იცქერება და აცრებება.

მაინტემაინც ამ ხილვს ხედავს ხოლმე ნიკუშას ნინიკო. სწორედ მაშინ, როცა ბიჭებს ტყაბან-ტუბი გაუღივთ წყალში. შეგედავს ნინი-კო ნიკუშას, მერე გადაეყურება ხილის შიგარისს და კისციებს თა-ისთვის. მორჩა და გათავდა, ამის შემდეგ ნიკუშას დანით ვეღარ გაეხსნა კრცხას. დღას ტრეგით გაბრტყდა და ვერაფერს ხედავს ირველებს. ისე, სულ ვერაფერს ხედავს რომ ეთქვა, არ იქნება მარ-თალი. ხედავს, როგორ არა ხედავს, ოღონდ თვალით კი არა, გულთით, გონებით. ძალიან კარგად ხედავს, ნინიკოს და აკისციებს, რატომ უცქერის გოგო ხან წყალში მოტუნებულ ბიჭებს და ხან ნიკუშას. ბიჭები პატივან არიან, გაენაშულები. ზოგი დაეუწულებოდა, მაგ-რამ მსუბუქი კი არც ერთია. იმ ბიჭებზე ორი-სამი წლით თუ იქნე-ბა უფროსი ნიკუშა, მაგრამ ეგ არაფერი, ისეთი მსუბუქი, ისეთი დონ-დლო სსეული აქვს, როცა დაღის, ტანს სულ თამბაქო გაუღის. ამხე კიდევს სიცილით ნინიკო, თვითონ ერთი გაჭრაბული გოგოა და ნიკუშას სიმსუქნე სასაცილოდ არ ყფნის. რა ჰქნას ნიკუშაზე, ასე გაბრტყული ნიკუშა რომაა? ხორცი ჩამოტყრას თუ იმიწილოს? იმი-წილოსით ხომ გააცხებინა სული დღამისმა, ერთხელ რომ ლეკმით ნიკუშასი შექამისა ძმა ან დაი მიანც ჰყავდეს, დღეცოც მაშინ სულ ასე პირში ადარ შეცქერდებოდა. ბევრს რომ სჭამ, დიდი ვაიზრდებ-ო, და ასა, ვაიზარდა. მეტე რაღა უნდად დედისიც და მამისიც ნიკუშაზეან: ვაიზარდა, ვაიკოს და დათბობიანებს ფუცინა-ჭეხივით. კლასში კი არა, მთელ სკოლაზე ნიკუშას ნახევრსაც აცრებოთ ბიჭები არ იწონის. იბრინოს? ვინ არბენინებს, თორემ ე. თუ სახლ-შია, დღეა ფეხს არ ადგევიანებს ეზოში, სკოლაში კიდევ...

ამასობაში ნინიკო ველს იჯვრებს ხილდან მისხტებულ ბიჭების ცქრით და კისცივით, ერთხელაც შეხვდება ნიკუშას და მიდის თავისი გზით. წამოქარხლებული ბიჭი მაჭარაბეზობილით მიყვება უკან. ასე მიდინან უხსნად და როცა ხიდი თავისი კინკა ბიჭებიანად თვალს მიფარება, მშობლად მაშინ გასწორდება წყალში ნიკუშა. ვეღო მისილის თავისთავზე, სითამამისათვის ერთს არახველებს და გატანებული სახით ეხვეება ნინიკოს:

— ნინიკო, ძალიან გვხვებოდა რა, მიდი, ერთხელ შეხვედი. გოგო ისე სწრაფად შემოჭრაოდება, რომ გრძელი ნაწნავი პატრონი გაუქანადება და მისი ბოლო ბიჭის ნიკაას მოხვდება. ნიკუ-შა დაბნელები იწვივდება და ნიკაუზე სთავს ხელს, თითქოს აღმა შეუტრუსო. ნინიკო სიცილს ძლივს იკავებს:

— კმ, შენთან მოვიდე პაპანაზე? შენ ისიც გეყოფა, ხილვს რომ გტყულებ, გაცივ!

ხილის გაფრთხილება ნიკუშა იღუშება და რაღაც გაურკვეველს უღიუღლებს.

— ისე, რატომაც არა, შეიძლება... — ეშმაკურად ჰუტყობს თვალებს ნინიკო, — ამ საღამოს?.

— ჯო, ამ საღამოს, — ეღვრა ითმენ ნიკუშა და ბუზღუნებს. გოგო კიბებს შეკრავს და მაყარი ხხით მასუხობს.

— ხვალ, გვირო!

მაინტე შესწრაფდ მობრიაოდება და ჩქარი ნაბიჯით მიდის. ვიდრე იქნება გონის მოვიდდეს, ნინიკო შესხვევში უჩინარდება. როდისღაც ნიკუშა ეს „ახელ“, ვულო მისილის ნიკუშას. მაინც და მოხვდება, ნინიკო რომ მოვადეს, რა საძაგელი გოგოა სულ პირდა-ბა და ატყუებს. რამდენჯერ ჩაუვლიათ დღისით დიდ ჰედართან, რამდენჯერ შემობრბია ნინიკო, იმ ამ ჰედართან მოვლადამოხვო, და რა გამოიღია მერე? დღას ატყუული ნიკუშა და ელოდება, მაგრამ სადა ნინიკო, მისი ღანიდეც კი არსად ჩანს. ყურებმაყოფილი ნი-კუშა წაღმურყვეტილი მოიხალსებს სახლში. ერთხელ მაინც მოვი-დეს ნინიკო, სულ ერთხელ. ვაიკოს მაინც ნიკუშა, რა არის ეს „პაემაჩი“ ბოლის და ბოლის. დავაჯივო, ნინიკოს არ უნდა ამის გაგება? როგორ არ უნდა სული მისი, როდის ვაიკებს, რა არის პაემაჩი, მაგრამ ნიკუშას წავადება უფრო უხარია, უხარია და მორჩა, მეტს ეღვრა გააქვალეს ადარ მივა ხვალ საღამოს ნიკუშა ამ ჰედარ-თან, და გათავდა! არა, ჰედართან კი მივა, ვაიკოს ამ ხილვს ნა-ღვილიად თვითონ შეხვდება ნინიკოს, არა და იმიტომ! თუ კარგია, ახლა თვითონ ნაწისი ჰედართან კი აუცილებლად დავლილება ნიკუ-შა, აუცილებლად!

ბიჭმა სიტყვა არ გატეხა და მეორე დღეს ხილს სათიფვედ არ გაეკრებია. ჰედართან კი მივდა, ოღონდ თავებლს იწყებოდა. ეს რა ეჭვი, ახლა სულ ადარ მივა ნინიკო. მაინც ადგილიდან არ იძვროდა, ელოდებოდა. დაღვრებოდა, დადარბილილი იდგა ნიკუ-შა და თვალებს აქეთ-იქით აცემებდა. უკვამ ერთი შტოკო და აცქრებდა.

აგერ, ნინიკო? მოიღის!!! მოიღის!! ქალიშვილი მსუბუქად, სწრაფი ნაბიჯით უხსლოდებოდა. ვაისო-ცარია, მაგრამ ნიკუშამ ამ სიზარტხე ნინიკოს თვალებში კი დანახა. ახლა ნიკუშაზე შედინავი კაციშვილი არ არის მოელო დღამაქმის ზურგზე. მაგრამ ხანმოკლე გამოდება მისი შედინებრება. მიუახლოვდა თუ არა, გამარჯობის მაგერად ეს შიახლა ნინიკო:

— დღეს ხილვს რატომ არ შეხვდი, გვირო!

ამის გაფრთხილება ნიკუშა თითქოს სასისრებო დაშალუსო, ისე მოიშტეარა. ვეცე შენი პირველი პაპანაი მჭარედ გაიფიტა. მორჩა, აწი ნინიკოს ევლარფრით გააჩერე, მოყვება და მოყვება, რასაც არ ვახსენებ, ტყულებს და მართლს. თუმცა გულახდილად რომ ვთქვა, ნინიკო სულაც არ დაბარბიანს ხილვს ტყულებს, არასოდეს ნიკუ-შაზე ტყუილიც კი არ უთქვამს. ისე ტყუილი რად ვინდა, მართა-ლი არა კმაზა? პირველად აუცილებლად იმას ვახსენებ, სირბილი რომ სველებზე ბოლია ყრველთვის ნიკუშა. მერე ერთხელზე რომ ძლივს ჩამოკდება მასწავლებელმა და ისე ეკიდა ვედსათვი, რომ ერთხელაც ვერ აზიდა ტანი ზეგით. მერე — სიგრძე სტრომის რომ დავარდა სიღამო და ვეღარც წამოდგა. მერე, ბიჭები

რომ ფეხბურთის თამაშობენ და ნიკუშას სითოფელ არ იკარებენ, თან იციანა, — ეგ სანამ ერთხელ ბურთს ფეხს დეკარეს, ჩვენ თამაშს დავამთავრებთო.

პოლა, ასეთებს მოყვება ახლა ნინიკო და რთი გინდა გააზრდო? ყველაზე მეტად ნიკუშა მინც მაშინ აღუდლებოდა, როცა ნინიკო ტანისა და ბაყაის ამბავს გაისინებდა ხოლმე. მას შემდეგ ავირ უკვე სამი წელი გავიდა, მაგრამ ნინიკო იმ ამბავს არ ივიწყებს, ივიწყებს კი არა, ერთი სული აქვს, დრო იხელოს და ნიკუშას წამოსახოს ხოლმე. თანაც, რა დიდის ამბით და ნინის მოვებით ყველა და ყოველ განსვენებზე გულისანად იციანს, ვითომცა მართლაც სსაიცილო იყოს. სინამდვილეში არაფერი ისეთი არ მომხდარა, ნინიკო რომ ბუკვას და ბერავს.

აბა, რა არის აქ სსაიცილო: მაშინ მეშვიდე კლასში სწავლობდნენ. საკონტროლო წერა ჰქონდათ ქართულში. მასწავლებელმა მოიტანა თემა: «სამბოთია ახალგაზრდობა დიდ სამამულო ომში, საყვარელი გვირის მიხედვით». ნინიკო მაშინაც მის გვერდით იჯდა და ჩუმად თვალს აბარებდა ნიკუშას რეკლამასკენ. ნიკუშა ისე გრიტავა წერამ, რომ ვერ ამჩნევდა, როგორ სცივლავდა ნინიკო ნაწერს. თუმცა კიდევ რომ შეგებინა, ვანა დღეშოდა! პირიქით, ისე შელამაზებულად გადააწერინებდა, რომ მასწავლებლები ვერაფერსაც ვერ მიხედებოდა.

მოკლედ, ნიკუშა წერდა, ნინიკო იწერდა, საკლასო ოთახში კი კალამის წრაბინი და მოსწავლეების ხვნემა გაისმოდა. ხანდახან მასწავლებელი თუ გაუსწორებდა ეიმენს რაიმეს, თორემ, სხვა მხრივ, შეიძლება ითქვას, სიწუნარე სუფევდა. და აი, როცა ვაკეთილის დამთავრებას ხუთიოდე წუთი უშლდა, და როცა ვეწევა განსაკუთრებით დიდიამა, რათა მოესწროთ წერის დამთავრება, როცა მასწავლებელსაც საკლასო ფურხანს დღეწო კირკიტე და კლასში ნამდვილად იმსოდა ბუზის ბზუილი, აი, სწორედ ამ დროს ვაისმა ნინიკოს გულიანი ბუკისი. ბავშვებმა მაშინვე თავი ანებეს წერას და კისრები დაიარქვეს. მასწავლებელმა შიგის დაკრა მუშტი და გაბაზავებულმა იკითხა:

— რა ამბავია, რა მოხდა?

ნიკუშა უახროდ შესცქეროდა ნინიკოს, რომელიც არც მასწავლებელს პასუხობდა და არც ამხანაგებს. ფხზეუ კი არ დგებოდა, თავს ვერ იკავებდა და კისკისებდა, კისკისებდა.

ბოლოს ისევ ნიკუშა წამოიდა მასწავლებლის საპასუხოდ და აღბურღა ჩაილულულა:

— არაფერი არ ვიცი, მასწ.

ამხვე ხომ სულ გადღიხინდა ნინიკო, წამოდგა, მაგრამ ვერაფრით ვერ მოახებრა სიცლის შეკვება, რომ ხმა ამოელო.

მასწავლებელი გაჯვარდა და შიშან ცოტა გასჭრა. როგორც იქნა, შეიკავა თავი გოგონამ და პასუხი დაიპირა:

— მატრიცემული მასწ. იცით რა დაწერა ნიკ... ისევ წასკდა სიცილო... მეც ტანის კვეშ... ქმ... ტანის...

— რას ჰგავს ეს! — ისევ დაუყვირა მასწავლებელმა, — თქვი ჩქარა, რას ამბობ!

— შეჭებრებით, მასწ., — როგორც იქნა დაიმთავრა სათქმელი ნინიკომ.

მასწავლებელმა ვერაფერი ვაიგო ნინიკოს არეული ლაპარაკიდან და სკითხა:

— ვინ შეჭებრება ტანის კვეშ, შენ თუ ნიკუშა?

— არა, პატ. მასწ. მე კი არა, ნიკუშა აბირებს ტანის კვეშ შემრომას, ქმ... — ისევ წასკდა სიცილი.

ბოლოს და ბოლოს მასწავლებელმა ნიკუშას რვეული აიღო და მისი ნაწერი ჩაიკითხა. წინააღმდეგა, რომლის წაკითხვის გამო ნინიკო ასე გაღაბებოდა, ასეთი იყო: «თუ ჩვენი ღაღი სამშობლოს ინტერესები მოითხოვს, თუ საჭირო იქნება, მეც შოთა გამაცემ-ბიძისაგვით ავადგები და ტანის კვეშ შეჭებრებო.

მასწავლებელმა ნიკუშას გაუსწორა, შეჭებრები კი არა, შევჯარღები უნდა დაწერო, მეტე თავზე ხელი გადაუსვა. და უთხრა: კარგი ბიჭი ხარო.

ნინიკომ ისევ ვეღარ შეიკავა თავი და სხაბასხუბით მიყარა მასწავლებელს:

კომაკუნიკალები

1. ნინო ღიბიაძე

1943 წელს მშენებარებდა. სინთლით. ემბლენდნენ სინთელს, ნათეს, პურს, სიხარულიც სამეზინი იყო, თუმცა ვის-ღა ეცალა მისთვის! ცხოვრება აუ თავი-სის არ იშლიდა და ამ მიმდ დროს ხერ-ვაღულთში დაიბახეს: ლექსოს გოგო შეეძინაო. წესი წესის! გატყდა დედას პური, სანა-ხეკროდ შეივსო პატარა მაგიდა. გოგოს ცისანა დაარქვეს.

იმმა გადაარა. გოგო თბილისში ჩაიყ-ვენს სისწავლებლად. კომკავშირშიც მიიღეს. 1959 წელს ვერცხლის მედლით დაამთ-ვრა სასულიერო სკოლა.

სოფელი თუ ქალაქი? — თავისთავად დასვა კითხვა დრომ. ცისანამ უყოყმანოდ უბახუბა: სოფელი, შობილიური ხურვა-ლულით.

მერე დაიწყო შრომა და ჩემი, უტყვი გოგონა არ დარჩენიათ ხრილიში.

1966 წელი..

ეს წელი არ დაივიწყებდა ცისანას. დ-ლი ნინობა გამოუცხადეს და მეურნეობის კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანდ აირ-ჩიეს. მეტე თარაგოი და მეტი გულისყური სჭირდებოდა ახლა მას. ცისანას ყველაფ-ერი ეს უხედა უწყყლობა ბუნებამ. ახალ-გაზრდებს თამაზად წარუძღვა წინ.

მეტი? ახალგაზრდობამ გააშენა 5 ჰექტარის ხი-ლის ბაღი, 10 ჰექტარი ვენახი, გაიბარებინა 10 ჰექტარი შაქრის ჭარხალი. ახლა ყველა იცნობს რაინომში მოწინავე მეტარხელს კომ-კავშირულ რაიონს მერდიონოვს, მეურ-ნეობის საუკეთესო მუშებს ზინა კახლა-შვილს, მერი ბოგაფიონას, ზურ მჭედლი-ძეს, თამარ ჭიტუაშვილს...

შრომობენ. სწავლობენ.

უცნაოთ სიყვლით.

1961 წელს ცისანა სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის სტუდენტი გახდა.

ცისანა — პარტიის წევრია.

ცისანა — რაიონული საბჭოს დეპუტატია.

ცისანა — აგრეკომიური ლაბორატორიის გამგეა.

წინ დიდი გზა და ვინ იცის, კიდევ რამ-დენი ნათელი ფურცელი შეემატება ცისანა ხუროთმოძღვრის ბიოგრაფიას.

2. ნინო ბაქრაძე

ხუმრობა არ არის, ხელმძღვანელობდენ ვარიანის საბჭოთა მეურნეობის ახალგაზ-რების ამ მეურნეობამ წარამდებთი დაამ-თვრა 1968 წელი და ხილის სარეკორდო მოსავალი მიიღო! ახალგაზრდების რიცხვი აქ 200-მდე აღწევს.

მათი ხელმძღვანელო ტატინა ნასყიდაშ-ვილი ერთი კავანდაა გოგოა, მისი ბი-ოგრაფია ჩვეულებრივი საბჭოთა ახალგა-ზრდის ბიოგრაფიაა, საესე ცხოვრებისეული დეტალებით და ვაცისკოვნიკელი იმ მამაკობით, ღირსებითა და დიდებით, შრომა-რომ ჰქვია.

ხალხმრავალი კოტე ნასყიდაშვილის ოჯა-ნი საქმეთში. რვა შვილი... ჰოდა, ამ დიდ ოჯახში ღიზარდა იგი. დამათარა იკობ გოგამბაშვილის სახელობის უცხოეთში-მედიკოსის, ასწავლიდა პატარებს, შემოიბოდა პი-ონირხელმძღვანელოდ.

შვიდი წელი იყო ამზრდელიც. დიდი „პაემოც“ და მეგობარც. თუ როგორ გაართვა თავი ტანამ ამ საქმეს, ამას სიყ-ვლები ადასტურებენ. შემდეგ ბარათშვილის სახელობის გორის პედაგოგიური ინსტიტუ-ტის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტი სტუდენტი გახდა.

და აი 1967 წელს ვარაიანმა ახალგა-ზრდებმა არჩევანი ტანაზე შეაჩერეს. იფიქ-რეს: ფუტკარული უშრომია თავის პატარა ცხოვრების განზე. გამოვამბება, ვენო-ბით, წინ გაატარებთო.

არც შემედარან. პირველ ხანებში ბევრი იყო სიძინელ. მაგრამ აქ პარტიული კომკ-ავშირის ყოფილი მდივანი, ძველი კომკავ-შირული მუშაკი გურამ მასურაძე ჩადა ეზმრდებლად, მასწავლებლად, მეგობარ-დნენ წარმატებებიც მოვიდა და აღაპარა-დნენ ვარიანელ ახალგაზრდებზე. არც საყ-ვარელი სკოლა მიუტოვებია ტანას, მეოთხე-კლასლებს არიომეტრიკას ასწავლის. ტანას დიდი ნინობა გამოუცხადეს: იგი კომკავში-რის რაიონის ბიუროს წევრია, სკკ წევ-რობის კანდიდატი... და განა კოტა ეს იმ ასაკში, რომელიც საუკუნის მეოთხედს ით-ვლის?

რუთა ბარბაქაძე

ჩემი თაობა

დიდი თაობა ჩემი —
ორმოციანი წლების...
წლები ამლაშეს ცრემლით,
მიწა დატბორეს ძველებით.
იმ პაბუკების გარჯით
გაიღო ხიდი მათა...
ახლა ცოტანი დგარჩით
დერნი მაშინცდელ მნათა.
ბევრი ჩააქრო ტყვიამ —
წამაბარაღმა ჩუმად,
ბევრიც —
ვერ შემტყვივა,
სად დიხებოდა ჭურჭალი.
ჩემი თაობის ცხელი
გულის მეწველა ბუდე,
ორმოციანი წლების
გაღმალბული ზღუდე...
და მაინც აღარ ცხრებო
ასისტი, არც სვავი,
დედამაწაწე წვება
კვალბი, კვარტალითი შავი.
ვერ მისიყენა მზაკვრის
დაუნდობლობითი მიწამ —
აზას ბობბებს აყრას,
აფრისკას ისევ ბოლქავს.
ვცოცხლობთ არც ისე დიდ დროს,
რომ შევეგოთ ვარამს,
მიხედოთ დაწნულ მინდორს,
მზე გამოტყობო წკვარამს.
ამოიხუთოს წყალბა,
გაოიყაროს ცაბა,
ვიზოვით, თუ კი წვალით,
ქვეყნის მოსარჩენ წაბლს.
ჩემი თაობის ცხელი
გულის მეწველა ბუდე,
სამოციანი წლების
გაღმალბული ზღუდე!

საქართველო

შემოუსვენდნო იბელოსი

ქართლის გზატკეცილს ხეხილის ნარგავები გასდევს. მადლიან მარჯვენის დატრავას და უხარბილო ბაღი, ალუბალი, გარგარი, შერაბი, ატამი, კაკალი... მოუწყვია დასახლებულ ადგილები, გაუყვანია წყაროები, მგზავნი გავლიან და დავტოვებო.

ქართლს სოდღები ლამაზადა განლაგებული, ზოგი მთებს შუაა, ზოგი — მთის ძირში, გამოიღ ადგილს. თვალის ერთი გადავლებით რამდენიმე სოფელი მოჩანს ერთმანეთზე მჭიდროდ წითელსაფრავიანი აფერის ლამაზი ოდასალებით, დაქსაქსულ ორღობეებით. ეს ქართლის დასახლების თავისებურებაა.

ქარღ მუქარბეობისა და მებეზღობის ერთ-ერთი მძღავრი რაიონია საქარბეღობი; აქუერღი მუცბეღობისა, მუერბეღობისა და მემინდერბეღობისა მისდევნ. რაიონში არის სამუერღული სარამბეღი; ავარის მუერბეღი კომინატი, საკონსერვო ქარბანა, ორი ღვინისა და ორი ხიღუნკარბანა წვენების ქარბანა, ინერტული მასღობის ქარბანა.

რუსთავის მუტაღურბეღ ქარბანის სოფელი აბანი აუედის დღობობის.

რაიონის მობარბი თაობის აღბრდას ემსახურბა აობობი საშუღლო და რეაღლიანი სეღო.

სოფღების უმრავღობისა აქეს საბავშუო ბავღბალი, საეფავბორბეღი მომსახურბების კომინატი, აბანი. რაიონში რამდენიმე საეღდმყოფო, აქუერბების განკარბღობა-შუა აბი აბღღობობია, საღვრბლო-სამეზრო მუქბებში, სამუზობიარო სახღი, ტბმდისმანსეღი და სხვა.

რაიონის მოსახღობის ემსახურბა 130-საწოღანი, თანმდროეე სამუერბლო აბარბტური აღბურბელი საეღდმყოფო, რომისაე რესბუღის დამსახურბული ექობი არბეე კბებეე ხეღმდღეაღბღს. საეღდმყოფის მებღბრონაღის კარბ მუზობბეე მუტეღღბის ის ფაბტი, რომ შარბან რესბუღობის ქალაქბნისა და რაიონების 452 საეღდციწო დაწესბებღბაში ჩარბტბული მემუწბების მუდგად ბირბელი ადგილი ორბა რაიონღბა საეღდმყოფომ დამისხურბა, მთ შორის ერთი ქარბღის რაიონღლი საეღდმყოფო.

რაიონში წამუწანი სოფღი მუერბეობაა. შარბან კოღმუერბეობბმა 2.902 ათასი მანეთის ბროდღეკია მიიღეს და წწინდა მემოსავღბა 232 ათასი მანეთი მუადგინა. 1.553 ათასი მანეთის მოგბობი დამბთარბეს სამუერბეო წელი რაიონის საბჭოთა მუერბეობბმა.

განბმეღლი ქართღლი მებაღებია გულმოდგინედ უღლიან თითოეულ ძირ ხეს, რღღლოდ აბარბეე აგროღონისბეღბი. სახეღმწიღის წელს მიეყღბმა 11 ათასი ტონა ხიღი. ხუთწოღანი გეგმა 2.478 ჰეკტარი ბღის გაწვენბს ითვალისწინებდა, უკეე გაბენდა 2.500 ჰეკტარი. ქარღული მუქარბეობბი 1.252 ჰეკტარბე 44.700 ტონა

მუერბის ჰარბღის მიღბას გვბირბებია.

საშემღღობო ზორბალი დათესღია 7.775 ჰეკტარბე. ყანბნეე სასუბების მუტბანა ძირითადღ თვობმდრანბეობი ხღბმა 2.990 ტონა ბოსტნუღლის ნაცღოდ სახეღმწიღის 3.500 ტონა ბოსტნუღლი მიეღღღმა. მომავღ წელს კღეე უფრო უხეი მოსავღის მიღბნისათვის დავებღია სასაბორბო მუერბეობის მოწყობა.

გადკარბებობი მუსრულღბა სახეღმწიღისათვის ზორბის, რბის, კვებრბისა და მატღლის მიეიღვის გეგმეში.

შარბან თავი ისახეღეს რაიონის მრეწვეღობის მუშაეგბმეე, წღორი გეგმა 113 ბროდენობი მუასრულეს.

— ბეღლის ობბიღობის მზადების დღეებში კღეე უფრო მუტად გაიღღორბა ზრუნვა რაიონის მურობღია ეგობღღობის მუემდგომი აბღღობისათვის, — გვიბონა საქარბეღლის კომპარბიტი ქარბღის რაიკობის ბირბეღბა მღიგანმა იაკო ტოღიამუღღმა. — სოღღობში: კროღებში, სასიღოსა და კხობჩარბი აუნეღა ბიბობობეეკბი; ბენისისა და ხეზობში — კღებობი; ექსპობატკობი მუდღის აბალი საშუღლო და რეაღლიანი სეღობი, საეავრო და საეოფავბორბეღი მომსახურბების ობიექტბი; წყალსადენი გაყავუე რუბის, დეღოფღს, ბრბობის, დღის საბჭოთა მუერბეობბში; დამკენ ავტობატურ საეღღობანი საფარბის დეღოფღის საბჭოთა მუერბეობბი და მოხის კოღმუერბეობაში. ზარბობებში ჩადღული რაიონღლი ეცნრბი, მუნღბა საცხოვრებელი სახღობი, 300 ბავშვისათვის ბავღბალი, ჟანბრობობის დაცივის კერბი, ფართოღბმა ქუჩბი, გღამბრდა და დამშენეღა დაბა ავარა. აქ აუნეღბა 60-ბინიანი საცხოვრებელი სახღი, კინო-თეატრი, მუსიკალური სეღო, წელს მუწობრში ჩადღული აბტობატრანსპორტი ქარბანა, რომღელი ყოვეღწლოზად 8 ათას კღღ სატვირთო ავტობანბანისა და აბღნიეე მკრბის მუეეეობს.

ქარბღის რაიონშიშუა აბი კოღმუერბეობა და მუეღის საბჭოთა მუერბეობბა. ზოგი მთავანი აღბინდღია, ზოგი — აბღღამოეკობბეღული.

უქვეღეს საბჭოთა მუერბეობბათან მოწვენეინა ბენისის სახეღმწიღო სანერბეო მუერბეობბა ბრბობის მებხიღობის საბჭოთა მუერბეობბა.

ბენისის სახეღმწიღო სანერბეო მუერბეობბა (ღირბეკტორი ა. მეღლაე) ჩამოყლობის ბირბელი წღღბა მოღლო ათეღლობი მბი კერბევან და თესღოვან მანეწმენ აზბღებდა.

ღღეს მუერბეობის ორი ავრობანი 140 ჰეკტარბეა გადკემეღლი, ქარბდარი ოღღებობისა და ავრობების ცრეღლი ნაცეებობისა ათეღობი. ავრობბნებში დარბევის მიხეღეობა დაეყოღლი — ერთი მხეღღობისა, მუერბ — სანერბეო მუერბეობბა ყოვეღწლოზ-

რად 17 ათასი ძირის ნაყელად 22 ათასი ძირი ნერგს აყენდნენ რესპუბლიკის საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებს. ბენინსურ აბაშს, ქლოვს, შხაღს, გარჯაჯს შეხებულენ მესხეთში, ჩაუბარებენ, ზღვისპირეთში, მესტრიაში. ბენინსურია ნერგი ეგვება ყოველგვარ კლამატერ პირობებს.

მეურნეობები აღძვინათა ცვილილდობისათვის ბებრა რამ გაყავდა. შექმნილია ყველა პირობა ნორმალური შრომისა და დასვენებისათვის. ზაფხულის ცხელ დღეებში მეურნეობის მუშები უზრუნველყოფილი არიან საყველ სასაიდლოებით, მათ განკარგულბაშია მეურნეობის სახსრებით აწენებული საყოფაცხოვრებო მომსახურების კომპანიატი, სასაიდლო, მაღაზია, საბავშვო ბავა-ბაღი, ტყე-პარკი, „შოთას წყარო“, ხელმეურნეობა, ვაზის ტალღურები; მშენებლობის პროცესშია საშუალო სკოლის შენობა.

მოსაფარებელი გზა ქარსლავარის ზონებში იყარება. ალვის ხეები გარს ეკენის ხილის ბაღებს. ბაღებში სხვებში თანადაა მოთვლულად შრომობენ და ყოველდღიურ დავალბებს ეტიოიარად ასარელებენ შრომის წითელი დროში იარდნისანი მარაბა თუროშვილი, მარო წიქარშვილი, მარგალიტა ბევადაშვილი, მარო ასპინძელშვილი და სხვები.

მეორე წლია მეურნეობა საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და რესპუბლიკის პროფსაბჭოს გარდაშვალ დროშას ვლბობს.

მეურნეობის ფერმას რესპუბლიკაში პირველად ბენინის სახელმწიფო სანერგ მეურნეობაში ჩაყვარა საფუძველი. იგი ყოველწლიურად ოც ტრანამდე ხორცსა და ათასობით ცალ ტყავს დაამზადებს, მოეშახურება სამეცნიერო-ცვლული ინსტიტუტებს. ფერმას აქვს მექანიკური სამრეცხაო, საყვების შესანახი საწყობი, ტყავის დამუშავების პირველადი უბანი, ვეტერნატიკა...

საკმარისია რამდენიმე წუთით ბრეთის მესხილობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორის გივი ჩაბაურის სამუშაო ოთახში მიხედვით და ბევრ რამეს შეიტყობთ, ყველდღის ბეტიკით აქ თამოყრელი სიყვლები, დილოზები, გარდაშვავალი დროშები, 1961 წელს გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში გამართულ სასოფლო-სამეურნეო მიღწევებათა მსოფლიო გამოფენაზე მალბებულ ბიზნისის მდვალა.

1967 წლის სამეურნეო მაჩვენებლებით ბრეთის საბჭოთა მეურნეობამ მოსკოვში გამართულ სასოფლო-სამეურნეო მიღწევებათა გამოფენაზე სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და საყვეშრო პროფსაბჭოს გარდაშვავალი წითელი დროშა და პირველი ხარისხის დილოზი დაიმსახურა. თეთრი გივი ჩაბაური ოქროს მედლით დაჯილდოვდა. შარშანდლი მაჩვენებლებითაისი კი უფრო დიდი ჭილდო — სსრ კავ-

შირის მინისტრთა საბჭოსა და საყვეშრო პროფსაბჭოს გარდაშვავალი წითელი დროშა მიაცემეს.

დიდი ფაფის, დიდი სულის ბერვა უნდა, — სახლური ანდაზაა. დიდ მეურნეობას დიდი შრომა სჭირდება, დიდ შრომაში ბევრი სახელოანი აღძვინი იმდებდა.

აგროტექნიკაში, რომელსაც შრომის წითელი დროშის ორდენისანი შოთა ბედიანაშვილი ხელმძღვანელობს, მიწინავე მხილვები: ნინო ტეფნაძე, ციკლა ელიაშვილი, შუშანა ჭეჭევაძე, მარია თოთრაძე, თამარ ამბროსიძე, მაცყვალა მელაძე, თინა გრიგალაშვილი და სხვები ყოველდღიურ დავალბებს 180-200 პროცენტის ასრელებენ.

მართალია, ორი წლისა ბრების მხილვობის საბჭოთა მეურნეობა (დირექტორი დ. ენეტაშვილი), მაგრამ უკვე რენდაბულურია. მეურნეობა შარშან ათი კოლმეურნეობის გარითინებენ ბაზაზე ჩამოყალიბდა და ჩაითინი მოწინავე მეურნეობებს ამოღება ბეურღში.

ორი გარდაშვავალი დროშა ერთი წლის მაჩვენებლებით სხვდასხვა დარგში არც ისე ცოტაა; ერთი ბოსტნეული კულტურების წარმოებისა და აღმზაბების საქმეში კარგი მაჩვენებლებისათვის მიიღეს, მეორე — შჭარის ჭარხლის ყველაზე მაღალი მოსავლიანობისა და სახელმწიფოთის მიყვლის გეგმების გადაჭარბებით შესრულებისათვის. მეურნეობაში ბევრი სახელოანი აღძვინი, მათ შორის მაინც გამორჩეული ეუნა ხეხელაშვილი, ანია მელაძე, სანა მეგრელიშვილი...

შარშან ანიამ შჭარის ჭარხლის ამოღების წლეური გეგმა 370 პროცენტით შეასრულა, ეს მაჩვენებელი რესპუბლიკაში სარეკორდო ოთველია.

ხილის უხვი მოსავლით ისახელეს თავი მარო თედეშვილი და ნინო პაყაიძე.

ბრების მხილვობის საბჭოთა მეურნეობა პერსპექტიული მეურნეობაა. მომავალ ხუთ წლეწელში იგი სულ შეიცვლის სახეს. 370 ჰექტარზე გაშენდება ხეხილი, 200 ჰექტარზე — კაკალი და თბილი, 20 ჰექტარზე — მარწყვი. აშენდება საყონსერო ქარხანა, რომელიც ყოველწლეურად 5 მილიონ ჭილა კონსერტს, კომპოტსა და ხილის წვეს დაამზაბებს.

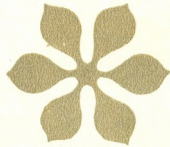
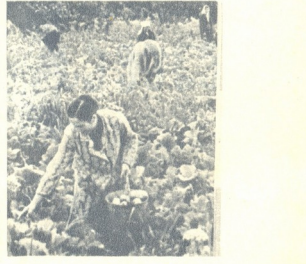
ეთილოწყობილი სახეოვრებელი სახელებით და გზებით დამშენდება მეურნეობის ცენტრი, აიგება ორნათილოანი აღმინისტრაციული შენობა, სატვიზო პუნქტის შენობა, სასაიდლო, მაღაზია, საყოფაცხოვრებო მომსახურების კომპანიატი.

და სულ მალე ჭარულს ვეღარ იცნობს, მისი სოფლები თანამდროვე იერს მიიღობს, გვერდში ამოუდებება ქალბებს თავისი ეთილოწყობით, თავისი საწარმოო თუ სამეურნეო ობიექტებით.

ნანალი ბუიანი

ენეტაშვილი ჩაითინი ტრანკრა

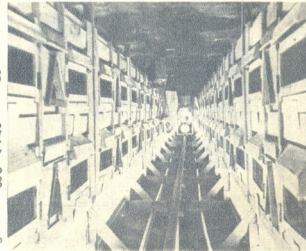
ბოსტნეულის აგება ბრების მეურნეობაში

ქარხლის საყვეწყობი

ბენინის, მეურნეობის ფერმაში

თამარ სავარციანი

მარიამ კაქია

მეტალურგია

სოფია სამბარიძე

მარგარიტა ცქიტიშვილი

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მეტალურგიის ინსტიტუტში ბევრი სპეციალისტი ქალია, ვერტიკალიზაციის და ახალგაზრდობის.

თავის მრავალმხრივი საქმიანობით ცნობილია ლიზა ნალირაძე.

გასულ წელს ინსტიტუტში შეიმუშავა უნიველს, უფანგვი ფოლადების გამოშვება, მათი ეფექტიანობას ამჟამად ამუშავებს ტექნიკურ-ეკონომიკურ გამოკვლევათა ლაბორატორიის გამგე ლიზა ნალირაძე და მისი მოწოდებები.

უნიველს კრომმანგანუმისანი უფანგვი ფოლადი დაინერგა იტალიის მეცნიერების, ლომონოსოვის მედიისა და ამონიუმის სულფატის წარმოებაში. მან გაიარა საწარმოო გამოცდა და შედეგი დადებითია. აქ არ არის გამოყენებული ნიკელი, იაფი ჯდება და ამგვარ დროს არ ივანგება. ამიტომ ფართოდ გამოიყენება საყოფაცხოვრებო წარმოებაში. ეს სიახლე ჩვენს რესპუბლიკაში და მისი ავტორი მარგარიტა ცქიტიშვილია.

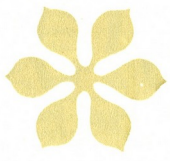
როცა საქართველოში მეტალურგია ისახებოდა, მაშინ დამთავრეს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ელექტრომეტალურგიული ფაკულტეტი მარიამ კაქია, თამარ სავარციანი და აწ განსვენებულმა ევგენია ჩხეიძემ.

მარიამ კაქიას შრომითი გზა დაიწყო ქარხანა „ცენტროლიტში“. მერე პარტიის თბილისის სახელაპო კომიტეტში გადამდგინეს სამუშაოდ. მუშებდავად დიდი დატვირთვისა, იგი შინც ახერხებდა მუშაობას მეტალურგიაში.

მარიამს უყვარს თავისი პროფესია, უყვარს მეტალურგები და მათთან საუბარი. ყველამ იცის მისი არუბი თუქთი“ გატაცების ამბავი.

ირინე კაკილიძე

1952 წელს მარიამ კეკელიძე მთლიანად გადავიდა მეტალურგიის საკლავ ინსტიტუტში მეცნიერ მუშაკის თანამდებობაზე და მალე დაიკავა დისერტაცია.

მერე მისი ოჯახი საცხოვრებლად მოსკოვშია. მარიამ მუშაობს სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მეტალურგიის ინსტიტუტში, ფერად და მსუბუქ ლითონთა დანამატების ლაბორატორიაში, შემდეგ ნახევარგამტარ მასალებათა ლაბორატორიის გამგის მოადგილეა. აქ ჩაწვდა მარიამი ნახევარგამტარ მასალებათა სიღრმელოებებს, ტექნიკაში ახალი გამოყენების პერსპექტივებს.

მთლიანობა თბილისის მეტალურგიის ინსტიტუტის ნახევარგამტარ მასალებათა ლაბორატორიის ხელმძღვანელობს. ლაბორატორია ამუშავებს მეტად სავიროს და სასარგებლო საკითხებს — ახალ ნახევარგამტარ მასალებათა მიგრების სფეროში. დღეს აქედანვე უკვე შესჯავლილია სილიციუმის და გერმანიუმის. ახალ ტექნიკა მოითხოვს ამ ნახევარგამტარების ამოწმუნება შესაძლებლობათა ამოხსნას. მან შეაღწია თითქმის სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში.

საქართველოში მდიდრია განხეული ელემენტები, ისინი წაიღიან უნდა იქნეს მოპოვებული და გამოყენებული. ამიტომ საქართველო მეტალურგიის ისტორიის სერიოზული შესწავლა, რაზეც უფროსი მეცნიერი მუშაობს თამარ საყვარელიძე მუშაობს. მისი ხელმძღვანელობით ამუშავებენ საქართველოს არქეოლოგიური ინსტიტუტის მიერ მოპოვებულ სპილენძს, ბრინჯაოს, რკინას. სწავლობენ მათ ქიმიურ შედგენილებას, დგინდება მუცლი დროის მეტალურგიის დონე, ლითონის მიღება და მისი წარმოება, დამაშვების ტექნოლოგია.

თამარ საყვარელიძე აკადემიის მოამბეში ხშირად აქვეყნებს წერილებს და საკითხებს. ცალკე წიგნად გამოვიდა მისი «მედიკალური ბრინჯაო», ახლა მუშაობს საინტერესო წიგნზე — «რკინის მეტალურგია საქართველოში».

დღის ხანა როდია, რაც ინსტიტუტში მოვიდა ირინე ეკელიძე. მან დაამთავრა თბილისის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეტალურგიის ფაქულტეტი, შავი ლითონების განხრით. იგი ღუნინური სტიპენდიანტი იყო. შემდეგ ასევე წარმატებით დაამთავრა ასპირანტურა და გასულ წელს დაიკავა დისერტაცია.

ახალგაზრდა კომუნისტი 9 შრომის ავტორია. იგი ვაჟთარეკა შრომისმსოფრთხოებათა და თავმდაბლობით. მას დიდი ცხოვრების გზა დაულოცეს ცნობილმა მედიკოსებმა: ალექსანდრე ხეჩიამ, რუსლანდ ნიკოლაძემ, გიორგი ნორაკიძემ, ლა ფინჩაძემ და სოფიო სამხარაძემ.

ბერი სტუდენტ ილხარა სოფიო სამხარაძემ. შავი ლითონების საიდუმლოება მას ბავშვობიდანვე იტაცებდა. იგი ვიკატორის რა-

იონში, სოფელ რგანში დაბადდა და აღზარდა. ინსტიტუტის დამაგრების შემდეგ მან თბილისის ორჯონიკიძის სახელობის ქარხანაში დაიწყო მუშაობა. ამის გამოცხადებისთანავე ქარხანა სამხედრო პრივილეგიის გამო შეემატე გადაიყენეს. ახალგაზრდა სპეციალისტი ქალი თბილისის სააპარტის უფროსად დანიშნეს. აქ მიიღო მან ახალი ტექნიკის ათვისებისათვის წითელი ვარსკვლავის ორდენი და მედლები.

1952 წელს თბილისის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეტალურგიის ფაქულტეტზე შავი ლითონების კათედრა შეიქმნა, რომელიც დაკომპლექტდა წარმოებიდან მოსული ცნობილი მეტალურგები, კათედრის გამგის, მეცნიერებისა და ტექნიკის დამასტრუბული მოღვაწის, პრივილეგია ა. ხეჩიანის ინიციატივით აქ მოვიდნენ: მ. ქაშიკაშვილი, გ. ნორაკიძე, ალ. არაბულიძე, სოფიო სამხარაძე და სხვები.

ქვიან იწყებდა სოფიო სამხარაძის პედაგოგიური, საზოგადოებრივი და მეცნიერული მოღვაწეობა. მისი საღისურვატო მუშაობა — «მანგანუმის ღარიბი მდინეის მეტალურგიაში გამოყენება» და ოცდამეცამეტე ოთხისათვისად მეტყველებს იმ დიდ წვლელზე, რომელიც მან შეიტანა კათედრის მუშაობაში. ახლა კათედრის სხვა წევრებთან ერთად იგი ამზადებს სატექნიკურ ლიტის ქართულ ენაზე — «ზოგიერი მეტალურგია».

სოფიო სამხარაძის ლექციები ფოლადის ელემენტარული მეტალურგიაში და სხვა დისკონკრეტული, ლაბორატორიული და სემინარული სამუშაოები, დიდ ინტერესს იწვევს სტუდენტებში. ამავე დროს, ის დიდად მართავს სტუდენტებს სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების შესრულებაში და მისი ხელმძღვანელობით მომავალი სპეციალისტები სერიოზული მოხსენებებით გამოდიან სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებზე. მართალია, სოფიო ერთი ვაყის დედაა, მაგრამ მისი შვილი — სოფიო გიგინეიშვილი სამაყუი ახალგაზრდაა, თბილისის ხელსაყუი და მშენებლობის და ავტობატრიკის საშუალებათა სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის სექტორის გამგეა. ახლახან ბრწყინვალედ დაიკვა დისერტაცია მოსკოვში.

როცა ადენი საზრუნავია, როცა წლები სუსვია მომავალი სპეციალისტების აღზრდაზე ფიქრითა და ოჯახზე ზრუნვით, როცა აღზრუნული და დედა ხარ, არ გაქვს დაბრუნების უფლება. სოფიო სამხარაძე კიდევ ბევრ აკვ სპეციალისტს მოუშვავებს მეტალურგიაში.

ტექნიკის შემდგომი განვითარება მოითხოვს დაუღალავ მუშაობას ბუნების საიდუმლოებათა ამოხსნისათვის. ამ საქმეში მნიშვნელოვანი წყლილი შეაქვთ ქართულ მეტალურგ ქალბები.

ალექსანდრე ბავშვილი

აი, სკვანე!

აი, სკვანე —
 ჩემი ვულის ნატყრა ამხდარი...
 პატარა ქობი, დარიბული,
 აქვე — საუღარი...
 პატარა ქობი, დარიბული,
 აქვე — ფერდობი...
 წარსლის წლებში ვადგურინდი,
 ფიქარი ვირთობი.
 აი, სკვანე.

«სიზმრია თუ ზღაპრია,
 დიდი აკვის სიყვარული
 მას პატარა.
 აი, სკვანე —
 ვადგურინდი ვადგურინდი...
 პატარა ქობი, დარიბული,
 ფერდობი ქობი...
 აი სკვანე.
 აქ აღდა მგოსანმა ფეხი,
 გულზე სიამარულ შეუყვარა,
 სიამართლემ — გულზე.
 აქ ამოიღვა
 საქართველოს ბუღბუღმა ენა,
 რომ საუკუნოდ
 სამშობლოსთვის დაეცბო სენმა.
 შრომის სიწმინდე
 და მისი მიზანს რეტი ერია,
 სიკეთის სიხე
 აქ სკვანის მუხეტი ერია.
 ჩველ ურმას სკვანემ შემოხვია
 ზრტმუხტის ფარია,
 მგოსნის გამოხდელიც
 «გამზარდელივით» უცდავი დარია.
 აი სკვანე — გადამოლილი
 ყველაფერი ნიხამ...
 პატარა ქობი დარიბული,
 უბრალო ქობი...
 აი ამ ქობში ირწეოდა
 მგოსნის აკვინა...
 მოვლე, სკვანის ველ-მინდვრეო,
 რომ გვეთ ოყავინა,
 მოვლე, რომ ვითხრათ,
 რასაც გეტყვითი ყველა ქართული:
 მადლობის შეტი,
 ლოცვის შეტი
 რა მამებს საიქმელი

გვსაუბრება საქართველოს ლირეალური ვერა კომლიაშვილი

და მაშინ ბევრი ახალი მალაზია, რომლებიც შეგმატება საეპიკო მესელს, თავისუფლად შეძლებს უმადყოფილოდ მუშაობას, მაშინ ჩვენი მყიდველი ორანჰეივარტერ მოივებს დრის.

ვერა ივანეს ასულმა გაიხსენა ლენინგრადი. ამ გმირ ქალაქში აღმართის ყველა მომსახურებისათვის ბევრი რამ ეთვლება. ავილით, თუნდამ ბოსტნეულის მალაზია, მყიდველი შედის შიგ და ვერ ხედება გამყიდველს. სპეციალურ პარკებში ჩაწყობილია ყველა სახის გასუფთავებული და გარეცხილი მალაზიისთვის ბოსტნეული, რაც, მაგალითად, ბორშისის ვასაბიშვილად სჭირდება დასახლსის. მყიდველს ერთ წუთში ყველაფერი ხელისა აქვს, იხდის ფულს და ტოვებს მალაზიას. თუ მხოლოდ კომბოსტოს, მხოლოდ სტაფილოს ან სხვა სახის ბოსტნეულის შექმნის ვასაბიშვილად უფრო ერთ ცალკედაც აწყობა. მომხმარებელი თავისი ხელით იღებს, წონის, იხდის აფასურს და გადის ასეთვე სანიმუშო წესრიგით თვითმომსახურების სხვა მალაზიებშიც.

აი, სად ჩანს ვაჭრობის კულტურა!
— ვაჭრობა განა უბრალო რამ არის? იგი პოლიტიკასაც ექმნის ქვეყნის შიგით, — ამბობს ვერა ივანეს ასული.
მართალი ბრძანება!

ბევრი საინტერესო რამ ნახეს ჩვენმა ვაჭრობის მუშაკებმა ბალტიისპირეთში, პირველი რიგში კი — გემოვნით გაფორმებული მალაზიები. საქართველოს ვაჭრობის სარეკლამო ბიუროს შეუძლია მიზანობა რიგდება. ვაჭორებმა ხომ ერთობით გადამწყვეტი ფაქტორია მომხმარებლის მიზნად. ალბათ, ამიტომაცაა, რომ უამრავი მყიდველი აწყდება თელავის „ბაგმეთა სამყაროს“. როცა თელავში აწვდნა ბაგმეთა ურეკლამო, რიგებში ჩამოყვებიან, ჩამოიტანენ ექიმი აიზოლიტრ და მიმხრელებლად გაფორმებს მალაზიის ვიტრინა.

ვერა ივანეს ასულმა გულდასმით დაათვალიერა რიგის საუბრების მალაზია „საქტა“. მას მხედველობაში ჰქონდა თელავის უნივერსიტეტის რეკონსტრუქცია. გააწყდა თელავის უნივერსიტეტის გადაკეთება რიგის „საქტას“ მსგავსად. ქართველი მშენებლები რიგავით წყვილდნენ გამოცდილების მისაღებად.

ბევრია ბალტიისპირეთში საეპიკო-ქვეყნული. იქ თავისი გარემოთ, როგორც მაღლი, ირკვევლად ყველაზე და ლეკარიცული კეთილები. სასაიზონე ავეჯი და ლამაზი ფარდები მეუღლეობას ქმნიან. მეგობრების მალაზი გემოვნება საქართველოს კაცუნ-სადალიობებს დაამყვენება.

ისე როგორც სხვა რესპუბლიკებში, ჩვენშიც კარგა ხანია დამკვიდრდა სასადალიობებიდან და რესტორნებიდან სადალიობის შინ გადება. ჩვენი დასახლები მიევიწყნენ მზა სადალიობით ოჯახის გამასპინძლებს. ამხვეტიცებრივ მტკიცელებზე, მაგალითად, ზესტაფონსა და ზუგდიდში ვაღაპრებებია სრულდება სადალიობის შინ ვაჭრის გეგმა. ამ მხრივ ყველაზე კარგი მდგომარეობა თელავში, სადაც სადალიობის შინ ვაჭრის გეგმა ექვს თვეში 680 პროცენტითაა შესრულებული.

საქვეყრობა თავის მუშაობაში ყერღნობა რესპუბლიკაში ვაღაგებულ მ განყოფილებას. ეს განყოფილებები მუშაობენ ზუგდიდში, ცხაკიაში, მახარაქში, თელავში, სამტრედიოში, ზესტაფონში, ხაჭურასა და ახალციხეში. განყოფილებების ერთ-ერთი სადალიობა სპორტუნაია ნორჩებისათვის სასკოლო ბუფეტების მოწყობა. ცნობილია, რომ ჩართის უმრავლეს სკოლებში ბუფეტები არ არის. ვაჭრობის მუშაკებმა ნახეს გამოსავალი — სკოლის ეზოში მოაწყობეს სასადალიობის ტაბის პავილიონები. ამ მუშაკებში უზრუნველკეცნი ცხელი საუბრით. ასე, მაგალითად, ზუგდიდის № 2 და № 3 სკოლებში. ეს კარგი თაონობა თანდათანობით სხვა ქალაქებშიც გაავრცელდება.

ვერა ივანეს ასული ბევრ კარგ ინიციატივას ახსენებს, რომლებიც დამკვიდრდა საქვეყრობის განყოფილებების მუშაობაში. ერთ-ერთი განსაკუთრებული ობიექტების კავშირი სამშობლიო სახლებთან, ვაჭრობის მუშაკების ახალშობილის „მხოთაის“ კომპლექტი უშუალოდ სამშობლიოში მიჰქონდა გასაყიდად. გარდა ამისა, ყოველ პარასკევს ფაბრიკა-ქარხნების ტერიტორიებზე ვაჭრები ექონიარული ნაწარმის გამოფენები აწყობენ. მისაზამსა, ზუგდიდსა და ცხაკიაში მოეყუო თბილისის მოვლუბის სახლის მოვლუბის ჩვენება ახალი მოვლუბის მოპოვებისთვის. ჩატარდა მომხმარებელთა კონფერენციები, თბილისის აბრეშუმსაქსივი ფაბრიკის, გორის ბაგმეთის კომბინატის, თბი-

ლისის მარშალის ფაბრიკის ნაწარმის გამოფენა-გაყიდვები.

მუშაობის ახალ მეთოდად ითვლება აგრეთვე შიდასაქვეობა მარაობები. ამ დროს საქვეყრობის განყოფილებათა მუშაკები იყრიბებიან ერთ-ერთ რომელიმე ქალაქში, განიხილავენ საქონლის გაყიდვებისათვის მდგომარეობას და ახდენენ ზემოთქ საქონლის ერთმანეთში გადამწივებას. განყოფილებების მუშაობას აუმჯობესებს პერიოდული ანგარიშგება ყველა განყოფილების წარმომადგენელთა თანდასწრებით.

როცა ვერა ივანეს ასულმა დათვალიერა ახალციხის განყოფილება, მოეწონა საქვეყრობის ობიექტები. ამიტომ ყველა განყოფილებიდან წაიყვანა წარმომადგენელი ახალციხეში — კვების ობიექტების, ლამაზად გაფორმებული მაღაზიების, ახალი საეპიკო დაწესებულებების დასაფარებლად.

ახალი საქვეყრობის დაწესებულებები კი თანდათან ემტკებრა ჩვენს რესპუბლიკას.

წელს ზუგდიდში, 22 აპრილს, ლენინის დაბადების დღეს, გაიხსნა სასაქართველოანი უნივერსალი.

ცხაკიალბებმა 9 მაისს, გამარჯვების დღეს მიიღეს საჩქერების ორსართულიანი მალაზია.

სამტრედიას 1 მაისს შეემატა ორსართულიანი უნივერსალი.

თელავში 1 ივნისს, ბაგმეთა დაცვის დღეს, ნორჩებისათვის გაიხსნა „ბაგმეთა სამყარო“.

კარგი მუშაობისათვის, პირველი ვეატარის გემოს ვაღაპრებები უსრულდებიან. თვის საქვეყრობაში საქართველოს მინისტრთა საბჭოსა და პროფსაბჭოს თანდასწრად დროშა და ფულადი პრემია მიიღო. იგი დღესაც ამ დროის მფლობელია. ამგავად საქვეყრობა იბრძვის იმ ვალდებულებების განსახორციელებლად, რომლებიც ე. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავისთვის აიღო.

საქვეყრობის ლიტერატორი ვერა კოტლიაროვა აცხადებს ალტრისა და ვაჭრობაში ქალთა ადრეთოდ მიზიდვის საკითხსაც შეეხებო.

სასაბარლოა, რომ უმადლეს სასწავლებლებში, საეპიკო ტექნიკუმებსა და ექონიარის სკოლებში მრავალ მიღიან ვაჭრობის დარგის მუშაკები სასწავლებლად.

იხილეთ უცხო სასაბარლო, რომ თანდათან ობიექტება საქვეყრობა დაწესებულებებში მიმუშუებე ქალთა რიგებში.

დაეძივნ. და მუიბეი მინას

შესრულდა ერთი წელი გამოჩენილი ქართველი მომღერლის — რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტის თამარ წერეთლის გარდაცვალებიდან...

იმერეთის ლამაზ სოფელ სვერში დაიბადა იგი. თავისი სამშობლოს, თავისი კუთხის ტყილი სიმღერები ესმოდა ბავშვობაში და ამ სიმღერებმა გამოაცლის ქუთაისის წმინდა ნინოს კალთა გამნახის დამთავრების შემდეგ მომავალი სახელოვანი მომღერალი თბილისისაკენ.

კონსერვატორიაში სწავლის პერიოდში მოხდა მისი პირველი სცენური ნათლობა. თბილისში მიიღო მან თავისი ცხოვრებისა და შემოქმედების ერთგვარი საგზური. საქართველოდან მოეფინა მისი ტყილი სიმღერა მთელ ჩვენს ქვეყანას და 1923 წლიდან — მოსკოვის საზოგადოების წინაშე მისი პირველი გამოჩენიდან, მთელი 30 წლის მანძილზე, თამარ წერეთლი იყო საბჭოთა ესტრადის ყველაზე პოპულარული და საყვარელი მომღერალი.

ფირფიტები, თამარ წერეთლის სიმღერების ჩანაწერებით, ელვისისწრავდით იცილებოდა მთელ ჩვენს ქვეყანაში. ხალხმა მას პოპულარი სიმღერების და ძველებური რომანსების დედოფალი უწოდა. არ დარჩენილა ჩვენი სამშობლოს თითქმის არც ერთი ქალაქი, სადაც მას არ ემღეროს, არ ემღეროს ყოველთვის გასაოცარი წარმატებით.

სამამული ომის მრისხანე დღეებში თამარ წერეთელი ფრონტზეც იყო. თავისი სიმღერით რომ გაეზნებებინა მებრძოლები, დახმარება გაეწია მშობელი ქვეყნისათვის მტერზე გამარჯვების საქმეში. ასობით მადლობითა და მრავალი სიგელით იყო აღნიშნული მისი ლამაზი და კეთილშობილური მოღვაწეობა. ამიტომ იყო, რომ ასეთი დიდი სიყვარულითა და პატივისცემით აღნიშნა მოსკოვის საზოგადოებრიობამ მისი სათიბილო სააღმშრ 1953 წელს.

ამის შემდეგ თამარი მალე წავიდა: სცენიდან, მაგრამ არ დაეტოვებია საზოგადოებრივი საქმიანობა, რომლითაც ციკლობოდა უკანასკნელ დღემდე: ის

იყო ხელოვნების მუშაოთა ცენტრალური სახლისა და სცენის ვეტერანთა პრეზიდენტის წევრი.

თამარ წერეთელი გარდაიცვალა მოსკოვში. მისი დაკრძალვა მსახიობის ცენტრალური სახლიდან მოხდა. ერთი წლის შემდეგ კი მისი ნეშტი თბილისში იქნა გადმოსვენებული. ხელოვნების მუშაოთა სახლში შეიკრება ქართველი საზოგადოებრიობა, რათა უკანასკნელი პატივი ეცაოს სახელოვანი მომღერალი ქალისათვის. დარბაზში ტევა არ იყო. სიტყვებით და მოგონებებით გამოვიდნენ საქართველოს მწერალთა კავშირის მდივანი ბესარიონ

ვლენტი, საბჭოთა კავშირის სახალხო არტისტი ვასო გოთიაშვილი, რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტი ქეთევან ლენია, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ითარ გვაგვი, რესპუბლიკის სახალხო არტისტები დიმიტრი მკვლდიძე და ბათუ კრავიშვილი.

ქართველმა ხალხმა დიდების პანთეონში დაკრალა გამოჩენილი ქართველი მომღერლის — თამარ წერეთლის ნეშტი.

მიხაკ თაბუაშვილი,
საქართველოს სსრ დამსახურებული არტისტი.

ქალთა საბჭოებში

ახალშობილია მარკი

ზუგდიდელთა ინიციატივით

როცა ზუგდიდის საქალკო კომიტეტის მდიანთან ლია ნადარეიშვილთან მივედი და თამარ ქუჩელიორია ვიციოხე, ლიას ისეთი სითბო ჩაუდგა თვალში, თითქოს საყუთარი ღვინო ამბავი მივითხოვს. მერე უკრამლს დაწვდა, ის იყო უნდა დაეცია, რომ კარი გაიღო და თამარი შემვიდა. ქალთა საბჭოს თავმჯდომარე, როგორც ყოველთვის, ახლაც საქმეზე დაიწყო ლაპარაკი:

...ს. მ. 14 წლისაა. სწავლობს მეოთხე საშუალო სკოლაში. სკოლამ ყოველი ლიენე ხმარა მოსწავლის შესწარჩუნებლად, მაგრამ გოგონას მინდო ქუჩისაკენ უტარავს თვალს. ბოლო ხანებში ქურდობასაც მიჰყო ხელი. დღემდ ითხოვს შვილის სტესკოლაში გაგზავნა. რაღვანაც საქართველოში ასეთი სკოლა არ არის, თამარმა ლის ბავშვის საბუთები მოუტანა, რომ აღეჭრათ მუშაგამლობა გოგონას რუსეთის ერთ-ერთ სპეცსკოლაში მოსათავსებლად.

ქალზე ზუგდიდის ქალთა საბჭო მრავალ კეთილ საქმეს აკეთებს. იგი 1967 წლის თებერვლის თვეში ჩამოყალიბდა და 12 ქალს აერთიანებს. სულ მალე მათი ხელმძღვანელობით ყველა მსხვილ საქარმო-დაწესებულების პარტიზორობითან ქალთა შორის მომუშავე კომისიები შეიქმნა.

ქალთა საბჭოში ექვსი სექციაა: შრომის დაცვის, ჩანარბეღობის დაცვის, ბავშვთა უზრუნველბეღობის წინააღმდეგ ბრძოლის, დასვენების მოწყობის, პედაგოგიური პრობაგანდისა და საყოფაცხოვრებო. სექციების მუშაობის შესახებ სისტემატრად მსჯელობენ ქალთა საბჭოს სხდომებზე, სახავენი ღონისძიებებს შემზრუნელ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

ჩაის სწრზე ფაბრიკაში 170 ქალი მუშაობს. სამუშაო მძიმე და შრომატევადი. ქალებს აბანი არ ჰქონდათ, ხელსაბანი კი ფაბრიკიდან მოშორებით იყო. ქალთა საბჭოს ჩარევით დირექციამ შესანიშნავი აბანო, გასახდელი ოთახი და ხელსაბანი მოაწყო. მძიმე სამუშაოზე მომუშავე ქალებს უფასოდ მისცეს რძე.

შექანიტურ კომბინატს ბადის საქსელი საამქრო აქვს, სადაც მხოლოდ ქალები მუშაობენ, მძიმე პირობებში უხდებოდათ მათ შრომა, სამუშაო ოთახი ნესტიანი იყო. ქალთა საბჭომ ავადყოფობიდან, ქალთა საბჭოს დაყენებულ მოთხოვნით მდგომარეობა გამოსწორდა, გადიდდა სამჭროს ფართობი.

საყონსერვო ქარხნის საერთო საცხოვრებელში 40 ქალი ცხოვრობს. მათი საყოფ-

აცხოვრებო პირობების გასაუმჯობესებლად შენდება ქალთა ოთახი, ჰიგინის ოთახი, ეწყობა საშხაბე.

ყრუ-მუნქთა საზოგადოების ბაბის საბენტი საამქროში მტვერი იღვა. თამარ ქუჩელიორიამ და კომისიის წევრებმა მანამ არ მოისყვეს, სანამ არ დაიღვა მტერის გამოყოფი მექანიკური ვენტილატორი.

მათივე ინიციატივით ფაბრიკა-ქარხნებში გამოილია სოციალისტური შეჯირბება, აღგობობრივი ქალთა კომისიები ამოწმებენ მუშაობის შედეგებს და ამუქებენ კვლის გახუთში. შესვენების საათებში კომისიის წევრები მუშებს ხმამაღლა უკითხავენ გახუთებ, აწუთენ კვალიფიკური ლექტორთა ლექციებს პოლიტეკრ თემებზე, მორალის, ესთეტიკის საკითხებზე. შექმნილია მამრავი ბიბლიოთეკა, ეწყობა კოლექტიური სტუმრი კინოთეატრებსა და ისტორიულ ადგილებში. ქალთა საბჭომ დაისახლისებ ჩაბა ქუჩების დასუფთავებისა და გამწვანების საქმეში, შექმნა მათთვის კვლენარის წრეები.

ამს წინათ ქალთა საბჭოს ინიციატივით ექსკურსია მოეწყო ყაზბეგში. ზუგდიდელბმა ინახულეს ყაზბეგის ძმთა სასაფლო, იმ ვაგაქციების საფლავი, რომლებიც

ემუხილეს ეკონომიკაი

მარიამ ბურაულაძე,
საქართველოს სსრ სკოლის დამსახურებული მასწავლებელი.

ბავშვთა აღზრდის დიდ, სახელმწიფოებრივ მნიშვნელობის საქმეში მთავარი როლი აღმზრდელთა პირად მავალთს მიეკუთვნება. აღმზრდელის პირადი მავალით ეს ის აღმზრდელბობითა ძალაა, რომელსაც ვერ შევლით ვერც სახელმწიფოებრივ, ვერც მორალურ სენტენციები, ვერც დასჯის ან წახალისების სისტემები, — ამბობდა დიდი რუსი პედაგოგი კ. უშინსკი.

ბავშვის სწორი აღზრდა მშობლებისაგან მოითხოვს იქნას მთელი ცხოვრების იმდენად მორწმუნეობა, რომ იქ სუფიქსის გულწრფელობის, ერთმანეთსაღმი სიყვარული და პატივისცემის ატმოსფერო.

მშობლების პირადი მავალითა ძალა, პირველად, დამოკიდებულია მათს ავტორიტეტზე, რაც უფრო მაღალია მშობლების ავტორიტეტი, მით უფრო დიდ გავლენას აღწერს ისინი თავიანთი შვილების ხასიათისა და უფუნქციონის ჩამოყალიბებაზე, მათს ეველა შენიშვნას, არეებს და მოითვებს ბავშვები დიდი მზალდონით აღიქვამენ და პირულებზე კიდევ.

სიღად არის მშობელთა ავტორიტეტი? ზოგი მშობელი შეცდომით ფიქრობს, რომ ავტორიტეტი მშობელს ანიჭებს ბუნება, ეს კი ასე არ არის. ავტორიტეტის შესაქმნელად საჭიროა დიდი და სისტემატური მუშაობა თავის თავზე. მშობლების პატივისცემის ცხოვრება და საქმიანობა, მალე მორალური სახე, ბავშვებისადმი ყურადღებანი და გულსხმეირი დამოკიდებულება, სიყვარული და გონივრული მიმოხილვითა. დამყარებული მათი პირადობისაღმი პატივისცემაზე — აი რას არის მშობელთა ავტორიტეტი — ნათელი სადგენელი.

მშობლების დამსახურება ბავშვების თვალში, — ამბობდა გამორჩენილი საბჭოთა პედაგოგი ანტონ სიმონის ძე მაყარევი, — პირველი ყოვლისა, უნდა იყოს დამსახურება საზოგადოების წინაშე, ნაშეღილი, სრულყოფილი და არა მარტო ვარგებული დამსახურება.

ბავშვებმა ადრეული ასაკიდან უნდა გაიგონ რომ აღმანიის როლი საზოგადოებაში განსაზღვრება არა მთავარი მნიშვნელობით ან ქონებრივი მდგომარეობით, არამედ მისი პირადი ნიჭით და საზოგადოებრივი სსარაგებლობა შრამით. ამით, პირველ რიგში, განისაზღვრება მშობლების ავტორიტეტი და, მანახადავმ, იზრდება მათი პირადი მავალითის აღმზრდელბობითი ძალა.

ბავშვთა აღზრდა ემეტიტური იქნება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა აღმზრდელის სიტყვა და საქმე სრულ შესაბამისობაშია როცა სიტყვიერი დარწმუნება განმტკიცებულია აღმზრდელის ქცევის კონკრეტული მავალითებით.

ბავშვთა აღზრდაში მაქსიმალურად უნდა გამოვიყენოთ დაღებიოთი მავალითები. ცნობილი ჩეხი პედაგოგი იან კომენსკი თავის „დიდი დიდაქტიკაში“ აღნიშნავდა, რომ ბავშვი უნდა ავადიღონოთ ცუდ მავალითებს, დაღებიოთი მავალითები ხელს უწყობს ბავშვების დაღებიოთი თვისებების აღზრდას.

რასაკვირველია, შეუძლებელია ვანავალსეუთი ბავშვები ცხოვრებისაგან, სადაც მრავალადაა როგორც დაღებიოთი, ისე უარყოფითი მავალითები, მაგრამ ჩვენნი მიზანიც ის არის სწორედ, რომ აღზრდილი ბავშვები უარყოფითი მავალითებისა და ქცეების არა ათვისებულნი, არამედ მათი კრიტიკულად შემფასებლნი.

საჭირო არ არის ყოველ წუთს ექვიზინოთ ბავშვს მისი ნაყოლიანობის შესახებ. ამან შეიძლება გააზიაროთის იგი, სუსტთარი თავის რწმენა დაუქარკოს, მშობლებისადმი უნდობლობითი გამსკვალის.

რა თქმა უნდა, არ შეიძლება გვედლი ავტორითი ბავშვთა ნაყოლიანებებს, უნდა დავეხმაროთ ბავშვებს მათ აღმოფხვრებში. მაგრამ სააღმზრდელო მუშაობაში, პირველ ყოვლისა, უნდა მიმართოთ ბავშვის დაღებიოთი თვისებებს, მისი პირადობის ნათელ მხარეებს და მათზე დაყრდნობით აღმოფხვრათ უარყოფითი ჩვევები ბავშვის ყოფილებებში.

მშობელთა პირადი მავალითის სადმზრდელო ძალის ამაღლების ერთ-ერთი პირდაპირი წარმოადგენს მათი სიყვარული და პატივისცემა ბავშვებისადმი. არაფერი ისე არ გვახლოვებს ბავშვებთან, როგორც დღობითი გამსკვალული და გულწრფელი დამოკიდებულება. ხოლო ზოგიერთი მშობლის უშეღი, უაზრადღობი დამოკიდებულება ხელდავს მათი სააღმზრდელო ზემოქმედების შესაძლებლობას. ბავშვები ასრულებენ იმათ მოითვლებს, ვისაც ისინი უყვარება და ფსევდოდ, დიდი ხალისით ბავავენ იმათ მავალითს, ვინც უყვართ, სიყვარული და პატივისცემა არ შეიძლება მიუთხოვოთ, როგორც ისეთი რამ, რამ მშობელი უფლებითი გუფუნის. ბავშვების სიყვარული და პატივისცემა უნდა მიუთხოვოთ.

ბავშვებისადმი აღერსითა და სიყვარულით, მათი პატივისცემით მშობლებს შეუძლიათ გამოიწვიონ მათში კარგი გრძნობები, აღზარდონ საჭირო თვისებები: შეპიკონის ისინი შრომას, წესრიგს, უფრესობის პატივისცემასა და ვაგონებას. ამასთან ბავშვებისადმი სიყვარული და პატივისცემა ირავინდელ უნდა იყოს შესაბამეული სამართლიან მომთხოვნელობასთან.

განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა აქვს აღზრდაში ბავშვების კარგი საქციელის შექმნას და მოწინააღმდეგეობას. ეს ხელს უწყობს დაღებიოთი მხარეების განვითარებას მათს ხასიათსა და მოქმედებაში.

არაფერია იმაზე უფრო არაზნებრივი, ვიდრე ბავშვებისათვის ფიზიკური სასჯელის მიყენება. ფიზიკური დასჯის საშუალებით შეიძლება ბავშვი იძულებული გახდეს შესარტოს მშობლის ეს თუ ის მოთხოვნა, მაგრამ მისი დარწმუნება ამ საშუალებით შეუძლებელია. მშობლები, რომლებიც მიმართავენ ფიზიკურ დასჯას, ჰყარავენ ავტორიტეტს მშვილების თვალში, მცირდება მათი პირადი მავალითის სააღმზრდელო ძალა.

ოჯახური აღზრდის პრაქტიკა გვიჩვენებს, რომ იქ, სადაც ფიზიკურ დასჯას ხშირად იყენებენ, ბავშვთა დანაშაულებრივი მოქმედება კი არ კლებულობს, არამედ მატულობს. ბავშვებისადმი სიყვარული, გულსხმეირი და უტრადღებანი დამოკიდებულება, შესაბამეული მომთხოვნელობასთან, უსაფრთხაოდ ამძღვლებს მშობელთა და ოჯახის სხვა წევრთა პირადი მავალითის სააღმზრდელო ძალას.

განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ბავშვების მიმართ ოჯახის წევრთა მოთხოვნების ერთიანობას. ძალიან ცუდია, როცა მშობლებს შორის ავდილი აქვს თანხმობის ბავშვთა აღზრდის საკითხებში, როცა ისინი სხვადასხვანაირად ფსევდოდ ბავშვის საქციელს და სხვადასხვანაირად ეხმარებიან მას. ზოგიერთ დედა სესი ბავშვს დაემოხილებლობისა და ცუდობისათვის, მამა კი ყოველგვარ ცუდობას აპატიებს, ანებობს, ანგარიშს არ უწევს დღის სავალდებურებს, ან კიდევ, პირიქით, ასეთ უსაფრთხეობაში მშობლის ავტორიტეტი ეცემა და მისი მავალითის სააღმზრდელო ძალა მცირდება. ოჯახში უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მომთხოვნელობის ერთიანობა. მშობ-

ლგმა და ოჯახის სხვა წევრებმა უნდა დაუვირონ მხარი ერთმანეთის მოთხოვნებს, რომლებიც თავშეგმა უნდა შეასრულონ. ბავშვებისათვის წაყვებულ მოთხოვნები ყარად, სრულდება მამინ, თუ ისინი კონკრეტული, მისაწვდომი და ბავშვებისთვის ვასავდება. სკოლაში მხედლებში მთავალი აგრეთვე ბავშვების ასაკობრივი თავისებურებანი. ასე, მაგალითად, სკოლაშდული ასაკის ბავშვებს უნდა წაუყუთონ ყველაზე უღუმერტილი მოთხოვნები ყოფილებების უღურტრში, მოყოლონ ჭამის წინ უსაფრთხილ დაიხანონ ხელები, თქვანი: „მსაფრულებო“ ჭამის შემდგე, უღუროსი ჭამების მოსწავლეს უნდა მოეზოზოთ მტერი ორგანიზმებში და წსიშობინა, თავისიანონა, უღუროსი ჭამების ბავშვებს ეს უღური მადალი მოთხოვნები წაყუყუნონ ჰაფისინების, მოყოლონისა და სხვათა შესახებ. ბავშუთა აღზრდის ამოცანები ოჯახში არ

შეიძლება ერთხელად გადაიჭარბო მთელი მოუტლებით. ისინი თანდათანობით უნდა განხორციელდეს სხვადასხვა მეთოდით. ზეგავლება უნდა მოეახდინონ ბავშვის არა მხოლოდ გონებაზე, არამედ გრანზობზე და ნებისყოფაზე. ისტემატური ლინისიებით უნდა აღუზარდონ ბავშვები მაღალი შეგნება, რომ ისინი, საბუთო ბავშვები, ზედნიერი, მღილაჩი მოქცილდები არიანი, შევიცილდები არა ფუტის, სახლების ან საყუარლებში, არამედ მსოფლიოში ყველაზე ძვირფასი ანაბრში — მათი შრომების თავდღებულ შრომით შექმნილი სოციალისტური სახელმწიფოსთა, რომელსაც ესაპრობება მაღალი მოქალაქეობრივი თვისებებით აღჭურვილი ახალგაზრდები, ახალგაზრდები, რომლებშიც პარტიულად იქნება შესამდგელი მორალური სწიმინდე, სულიერი სიმღიღირე და ფიზიკური სრულყოფა.

ათი ტრიალებს სარკის წინ. ვეუზნები, კეკეცები — შვილი, საყე ვერას გოშველს, თუ ვინდა ლამაზე და მომხებული იყო, ნორმალურად უნდა იყუბი-მეუტი.

ეს კი დიენები მუტებანი: — გაიეე, მამაგემო, ახლა გამზადარი ჭალებითა მოადმეი. ვერი გამიგია, რა მოსატრინია ასეთი მოლა, ან სად არიანი მისი ატრობები? მეც ხომ იყოვი ახალგაზრდა, ქალაქში რომ გავივლიდი, რატოფელი ქალების ეზბი და სილა-მაზე თავბრუს მახვევი? ახლა კი რას ვხედავ? ქალიშვილები მტერი ნაწლი მიშროლისაგან გაყუთლებულები, ჩამომხმარნი, და თვალბრაყევილები მილსალბებ ქუჩებში. ვუერებ და ბული მიკვლავ, რა უნდა იყოს მათი ნაშეგრა? რა შოამომავლობა უნდა მოეყვეს ასეთმა ქალებმა?

ძვირფასო რედაქციოე, იქნებ თქვენ მანიეც დაგეზარდოთ და ისნათ ჩვენი შვილები დაღუბოყანი. გოხოფი, წერილის ატროსი ვეგარი არ გამოაყუყუნოთ, თორემ ჩემი „ანგულოზის“ რისკესა ვერი გადაფერიები.

მ. მ.

ს პ დ ე ბ ს ე ნ ე ა ო

სანი წელი, რაც დაეკორწინდა. მეყავს ორი შვილი. საწიდადობის თავლში მაქვს ზედნიერი ოჯახი. მეყავს ყარგი ჭმარი. სინადადელო, ამ ზოლო ღროს ჩემი მეუღლე რატომდაე ყავს ირბის. აღარი საიმეოვნებს ოჯახში სოფინა. ერთთავად მივიღებნამაი (ჩემი მეუღლე მდილოა), თავის იმართლებს, თავისუფალი ღრო არა მაქვსო. ვფიქრობ, ვფიქრობ და ვერი ამისინა, რა არის მისი ასეთი ფერიცალებების მიზეზი?

ტრემებლი მხარბობს, ამასნაირი ფერი ამეკვატება, მეტე ჩეილის ტრილი გამომავლებულს და ისევე ეუბრუნდები ყოველდღერი ცხოვრებას, მაგრამ მეყოფა კი ძალიანე ბოლომდე?

რას მიჩნევილი, როგორ მოვიტყე? **მ. მ.**

ძვირფასო რედაქციოე! დლი ხანია ვფიქრობ, და ზოლის გადაწყვიტებ, თქვენ მოეზართოთ, იქნებ თქვენ ისნათ სოცილები-საგან ჩემი ქალიშვილი და მისი მიმღვეარი სკოლა, რომელიც სველილი უხვადა აყბო, მაგრამ მიღლისათვის შოშილით იხიდაყენ თავებში. შოშილი ხომ სოცილების დასწყისია და გამოდის, რომ შოშილი ყი არა, სოცილები ყოფილია შოშილი.

მეყავს საბი შვილი — ორი ვაფი და ერთი ქალი. ვაფები ვე თვალს არ ენახება. ქალიშვილი კიე მომისშინე და ბეტყუთე: ჩემი ქალიშვილი სანამ ყმაწიელი იყო, ერთი სოციგარმა ბური არ ყოფინდა დღეში. ახლა, როცა ქალიშვილებიში შედგა ფეხი, აეყარდა საქმელი. დლით მჭერი მიღის სამუშაოზე იქიდანაე მინ შშიერი ბრუნდება და სადღეზე ერთ ლუკმას წაციყენი. დიდილუმი: ყუარისსავითი გააღლი ქალი ჩრილიში ამოლუ შრომანს დადესვაკასია... თუ საღმე წყელს დააბიებეს, ორი სა-

ამ წერილს ვწერი თ ერთი უბრალო ქალი. რომელსაც თავის სოციალებს ყარვის მეტი არაფერი გაუტებია. მე ვეკითხები თქვენ და „საქართველოს ქალის“ ყველა მკითხველს: რატომ არიანი ბოროტი ადამიანებ? რატომ უშუფოთენ ცხოვრებას სხვებს? სკოლის თავიდან დავიწყოთ. თოხმტეტი წილის წინათ მე და ჩემმა მეუღლემ ბოთრი ავიყენებ აღსაზრდელად. ვაყუენათ თვითი თვის, სუსტი, ავადმყოფი. მაგრამ შვილს ისე დანატრებელი იყოფითი, რომ ამას არ შეეუზინებიათ. რამდენი დამე ვაეყოფიო ჩემენი გოგონას! შეხმამდინებულად ეცხოვრობდა. მაგრამ, ბოლო ხანებში შვილს უყუარადღეზობა შევამინეე, ხშირად ავდები მე-ლაპარაკებოლა, მეზობლებში და ნანებო-მეგობრებში ჩემს დამცირებს ცილობდა. კითხვის მიმგართა? მეუღლე ორი წელია, რაც გარდაგვეცვლა. საწინარე შეუყოფილად დადილიდი. ვადაწყვიტობ, ისეე შვილს მოკლამარაკებოდი, მაგრამ არაფერი გამო-მიღია. მიზეზს ვეძებდი. ვეძებდი და მივაგინე, ვაევი ის, რისიც ყოველზე ძალიან მიწონდა. თორემ, ჩემი გოგონა ხეღდობდა თავის მშობლს დღეს (ჩემი ნათესავის ოჯახში, წარმოგადგინეთო — ნათესავის). ვინ იყოს, რამდენ სურებს ეუზნებოლა, ჩემს სოცილებს უწერიავადა! ეს რომ ვაევი, ჩემი შვილისთვის არაფერი მოთქვამს. გადაყუაბეა ტყუენათისი მომეწერა და დამხარება მეტობოა. როგორ მოვიტეე შემეგომ? მეუღლის გარდაცვალების შემდეგ მიიღიელებს შვილზე ვაყუარები, მანი კი როგორ გადამიხადა! (თქმევა თეითანი რა დანანაშაევი?) მიშველე! დამეხმარეთ!

წუთოე... ხანდახან, როცა უძიმდობა შემიპირობს,

ჰოლონეკი იუნიონი

მათ იქორწინ- ებს

(ფელეტონი)

მათ იქორწინეს,
მათ იქორწინეს
და მისუიდე ცას მისწვდენ ოცნებით.
დღესაც ცოცხლობენ, არ დახოცილან
და დაიძარბნენ უკვე ცოცხლები.
მათ ერძანეთი შემთხვევით ნახეს...
ორივე ტრფობის ცეცხლმა დადაგა.
ქალი ავებდა ღიმილის მახეს,
ვაჟი დეცა მუცითი ქადაგად.
მერე თვალები გაუფართოვდათ,
სხვის გულში მკოვეს უვავილი შლილი.
ვაჟი გაქცა, ქალი გათხოვდა
და უდებამოდ დატოვეს შვილი.
ახლა მშობლები სადღაც ტყებთან,
შვილი მათ ნატრობს, ვით შვს დაზუა.
კიდევ კარგი, რომ დარჩა მებია,
კიდევ კარგი, რომ დარჩა ბაზუა.

რამდენ გომოგარნივილი,
თეთრი წყარო.

ცოლი ქალაქში გაემგზავრა. იგი პირველად მართავდა მანქანას. უკან დაბრუნებულს, ქმარი ეკითხება:

- სინტერესოდ გაატარე დრო?
- შესანიშნავად!
- მანქანა ხომ დააყენე გარეშე?
- ნაწულობრივ.

...

— რა თემაზე უნდა ესაუბრო ქალს, რომ დაინტერესო? — შეეკითხა გამოუცდელი მამაკაცი გამოცდილს.

- მის სიღამაზეზე.
- მაგრამ, თუ ლამაზი არ არის?
- მაშინ რომელიმე სხვა ქალის სიმახინჯეზე.

...

ახლაგვარდა წვევილი მღინარის პირას სერირობს. უკან დაბრუნებისას ვაჟი ეკითხება ქალიშვილს:

- წამოხვალ თუ არა ჩემთან ერთად ქვეყნიერების კიდევში?
- წამოვალ, ოღონდ ერთი პირობით — საღამოს ალყაფის კარების დახურვამდე შინ უნდა დავბრუნდე.

...

ღირებურობის მდივანი ქალიშვილი ახსანავს ეუბნება:

- ღირებურობი მეტისმეტად კმაყოფილია ჩემით. მხოლოდ რამდენიმე ღვეა მისთან ვეუშობ და უკვე დამასაქტრა.
- რა გისაჩუქრა?
- ორთოვარფიული ლექსიკონი.

პროფესორი დამწყებ ექიმს ეუბნება:
— თქვენი პირველი პაციენტი უკვე გმოგანსაღდა. რატომღა ხართ ასე უფუნებოდი?
— იმიტომ, რომ ვერ მივხვდი, რომ არავტო მას.

...

მომაკედვის საწლოთან ნოტარიუსი ზის და მის უკანასკნელ სურვილებს იყრის.

- იმდა ჩემს საფლავზე კარგმა მუსიკოსმა დუკასმა, — ამბობს მომაკედვი.
- უკვე ჩაეწერა, — თქვა ნოტარიუსმა, — მაგრამ, რა მუსიკის მოსმენას ისურვებოდი?

პოლონურიდან თარგმნა
მ. ზილბერგისაგან

ბარკანის პირველ და მეორე გვირგვინ მხატვარ დარეჯან ქნლამის ნამუშევრები

რედაქტორი მარიკა ბარათაშვილი	სარედ. კოლეგია: ნ. გურგენიძე, მ. კალანდაძე (პ. გე. მდივანი), ზ. კვაჭაძე, თ. ლაშქარაშვილი, ვ. სირაძე, ქ. სიხარულიძე, ნ. შალუვაშვილი, ლ. შერნგელია (მხატ. რედაქტორი), თ. წერეთელი, ნ. ჭავჭავაძე. ტექნიკატორი ქ. დემუროვა.	საქ. კვ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობა
------------------------------------	--	---

რედაქციის მისამართი — ლენინის ქ. № 14. ტელეფონები — 99-98-71. 99-50-39. გადაცემა ასაწყობად 19/VI-69 წ. ხელმოწერილი დასაბეჭდვად 30/VI-69 წ. ქალაქის ზომა 60X90/ს, ფიზიკური ნაბეჭდი ფურცელი 3, სააბრეცევა-საგამომცემლო თამაზი 5,3.

ტირაჟი 100.000. შეჯ. № 2482. უც 10842.

საქ. კვ ც-ის გამომცემლობის სტამბა. თბილისი, ლენინის ქ. № 14.
ტიპოგრაფია იზდატელსტა ЦК КП Грузии, თბილისი, ულ. ლენინა, 14.

უცვლელი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და მხატვრულ-ლიტერატურული ფურხალი „საქართველოს კალი“. Ежемесячный общественно-политический и художественно-литературный журнал «Сакартвелოს კალი». Издательство ЦК КП Грузии.

უხეხურა ქოქე თეილინი

ფოტო დ. იაკობაშვილისა

ИНДЕКС: 76178

17 29/34

